

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
SREDA
23. SEPT.
1987

Letnik XLII,
Štev. 39 (2346)

Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt
Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt

Cena: 7 šil.
300 din

P. b. b.

Šentjakob: Provokacija demokratske Avstrije

Proslavljanje nacističnega brambovskega spomenika v nedeljo v Šentjakobu v Rožu se je izkazalo kot tisto, kar so prireditelji in uradna Koroška vztrajno skušali tajiti: bila je to čisto navadna provokacija in žalitev demokratske Avstrije. Masovni demonstraciji moči množice z rjavimi gvanti in le-tem podobni, pod geslom „domovinske zvestobe“ prikriti miselnosti, je zadnji

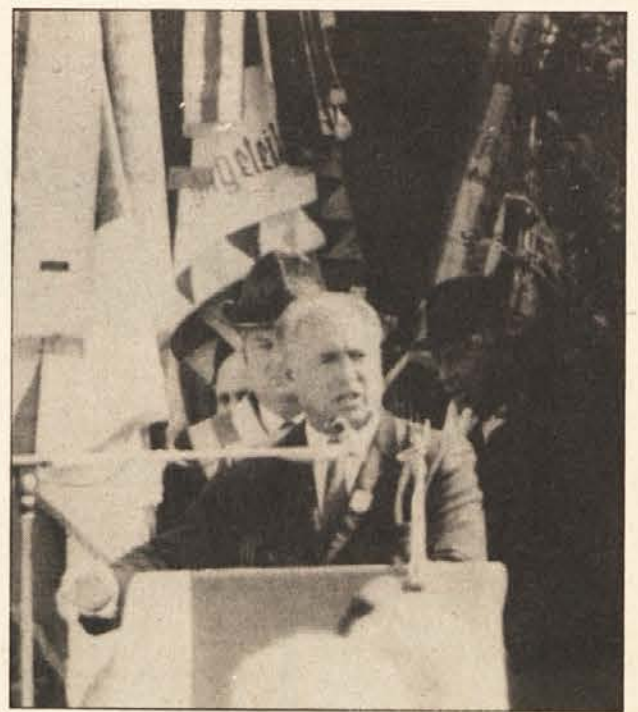
uradni žegen dal slavnostni govornik – deželni glavar Wagner (slika desno).

Z običajnim obujanjem spominov na brambovske boje prireditve ni imela nič skupnega. V prvi vrsti je bila namenjena proslavljanju spomenika, ko so si ga pred 50 leti postavili (takrat še ilegalni) koroški nacisti v trajen spomin in kot simbol svoje veleniške agitacije ter podtalnega

rovarjenja. Tudi 50 let za tem se organizatorji proslave pred istim spomenikom niso distancirali od njegovega nacističnega obeležja. Ravno nasprotno. Postavitev in tradicijo spomenika so vsi govorniki – od šefa brambovcev Kriwitscha pa do deželnega glavarja Wagnerja skušali prikazati kot zvesto službo domovini, ki naj nikdar ne bi imela kaj skupnega z nacionalsocializmom.

Kajpada tudi ni manjkalo protislovenskih izpadov in prikritega žuganja s strani govornikov – med rjavimi jopiči v publiku pa kar naravnost: Slovence naj vendarle že poženejo tja čez...

Prav v duhu spomenika in njegove zoprne tradicije se je prezentiral koroški deželni glavar. Wagner se je v zvezi s proslavo skliceval na pravico močnej-

šega, češ, če to večina prebivalstva zagovarja (– domačinov iz Šentjakoba je bilo kljub temu bore malo videti, op. ur.–), potem pač ni treba upoštevati kritičnih glasov. Nadalje je dobesedno dejal, da stoji proslava spomenika „skoraj na začetku 50-letnih jubilejnih praznovanj naše države“ (!?) Tako škandaloznih izjav v zvezi s hitlerjevo zasedbo Avstrije do zdaj še ni bilo slišati od

kakega politika 2. republike. Toda na proslavi pred rjavim spomenikom v Šentjakobu očitno prav nič ni bilo slučajno. Wagner je pred zbranimi brambovci in kameradi, ki so bili poleg Haiderja in heimatdiensta glavni hujskači proti skupni dvojezični šoli, napovedal, da bo Koroška uresničila svoj (ločevalni) šolski model. V čem je še razlika do let 1937 in 1938?

Šolstvo: grozi prenagljena odločitev?

Redakcijski komite strokovne komisije pri zveznem ministrstvu za pouk, ki je drugič zasedal v petek 18. septembra, je nesoglasen v vseh najvažnejših vprašanjih. Zato so nepravilne vse trditve v sredstvih javnega obveščanja, predvsem še na Koroškem, da so strokovnjaki razen enega vprašanja soglasno sprejeli vse točke, o katerih

so razpravljali. Poročila nikakor ne odgovarjajo dejstvom.

V redakcijskem komiteju so bili zastopani pedagogi, ki so po drugem zasedanju napravili „začasno poročilo“. Med njimi sta bila tudi univ. asistent dr. Mirko Wakounig in dr. Reginald Vospernik.

Naslednji korak je ponovno zasedanje komisije

strokovnjakov pri zveznem ministrstvu za pouk. Medtem, ko so sedaj govorili pedagogi, bodo po 30. septembru spregovorili tudi politiki. Iz zgoraj omenjenega poročanja javnih sredstev lahko samo sklepamo, da želijo nekateri čim prejšnjo in s tem tudi prenagljeno odločitev, pa naj bo takšna ali drugačna. Ker morajo biti deže-

lani pripravljene na vse, jih je seveda treba na to pripraviti.

Pri tem jim pride prav vsako sredstvo, četudi srečanje brambovcev v Šentjakobu, katerim je deželni glavar obljubil odločitev v šolskem vprašanju na podlagi pedagoškega modela in obenem zagrozil, da so vsi, ki sedaj ne soglašajo, soodgovorni za

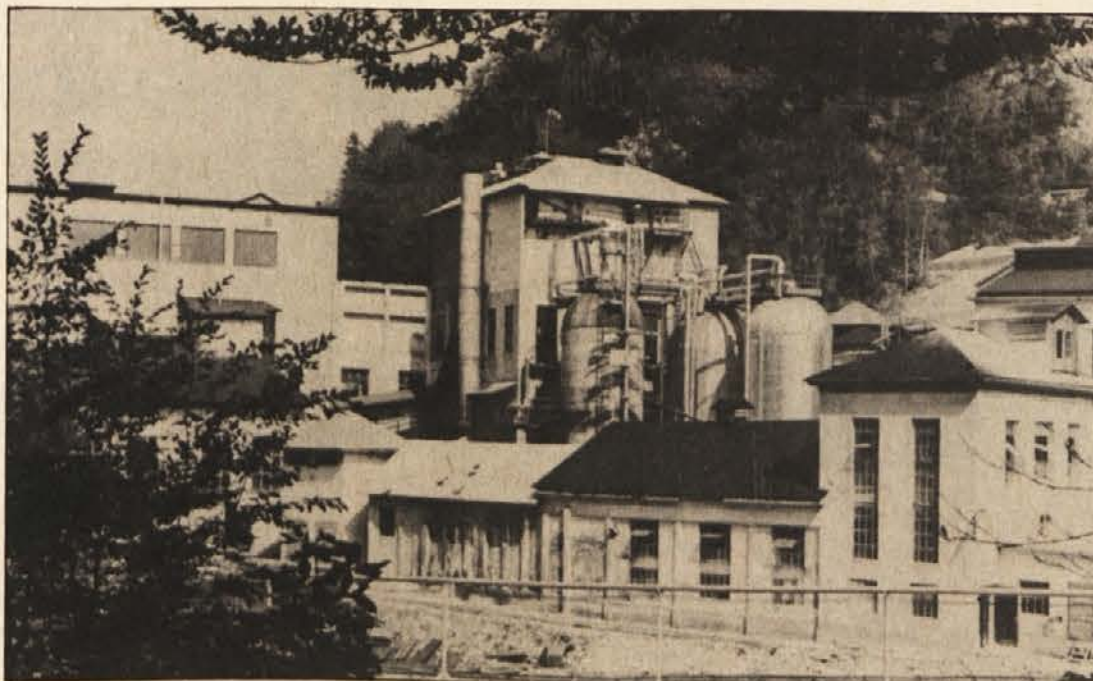
razvoj na Koroškem v naslednjih letih.

Četudi obljuba dela dolg, prehitre odločitve le niso na mestu! Ta odločitev ne prizadene samo tistih, ki sedaj soodločajo in odločajo o bodočnosti dvojezičnega šolstva na Koroškem, temveč tudi vse generacije, za katere sedanji politiki ne bodo več pristojni.

PREBERITE

na strani

- 2/3 Zvezna gimnazija za Slovence: zadovoljiv vpis v prve razrede
- 3 Slovenija: Šolska akademija Madžarov
- 4 Pred občnim zborom Zveze slovenskih izseljencev
- 5 Srečanje pisateljev na Obirskem
- 6/7 Ilustrirani radijski in televizijski spored
- 8 Seminar KPPZ na Jadranu
- 9 Kulturno pismo iz Slovenije
- 10 Vestnikova križanka
- 12 SAK visoko premagal Trg

Zelena luč za projekt tovarne Obir

Projekt za sanacijo okolja, ki ga je izdelala tovarna celuloze Obir na Rebrci (slika) in bi pomenil leta 1990 konec onesnaževanja reke Bele, je izvedljiv! To so potrdile tudi pristojne oblasti v obravnavi po vodnem pravu, ki je bila prete-

kli četrtek. Tovarna Obir, v kateri je zaposlenih okoli 220 ljudi, bi za ta projekt iz svojih zmogljivosti prispevala 500 milijonov šilingov, ostali del pa zveza in dežela. Iz fonda vodnega gospodarstva naj bi bili tovarni Obir dodeljeni dolgo-

ročni krediti v višini 746 milijonov šilingov, kot tudi dopolnilno posojilo v višini 250 milijonov šilingov. Z uresničitvijo projekta pa se bo zvišala tudi produkcija celuloze.

(slika: H. G. Trenkwaller)

Komisija za koroško zgodovino

Nedeljska prireditve v Šentjakobu v Rožu je navaden poskus rehabilitacije nacionalsocializma. Slavili so 50. obletnico spomenika s šovinističnim in rasističnim napisom „Sie starben für ein deutsches Kärnten“. Spomenik so postavili takrat ilegalni nacisti in pozneje vojni zločinci, nobeden od govornikov pa se ni distanciral od rjave koroške preteklosti. Tudi koroški Abwehrkämpferbund do danes ni odgovoril, zakaj se leta 1938 ni branil, ampak je personalno in organizatorično prešel k nacionalsocializmu. Takšen politični razvoj na Koroškem ne sme ostati neoporečen, zato je tajnik Zveze slovenskih organizacij dr. Marjan Sturm v izjavi za tisk in radio napovedal mednarodno komisijo zgodovinarjev, ki naj bi objektivno osvetlila novejšo zgodovino na Koroškem.

KOMENTAR

IVANA
LUKANASPORNA
ODLOČITEV

„Slovenski vestnik“ izhaja od 29. julija naprej v novi sodobni obliki (novi format, popestrjena vsebina, mesečna revija, rubrika za nemškogovoreče sodeželane itd.) ob sredah. Obnovitev časopisa je bila potrebna, temeljita priprava na „novo obdobje“ pa je dala vsem, ki so bili vključeni v to pomembno inovacijo, prav. Po pičlih dveh mesecih lahko mi v uredništvu „Slovenskega vestnika“ in Zveza slovenskih organizacij na Koroškem ugotavljamo, da iz dneva v dan narašča število naročnikov lista.

„Slovenski vestnik je „in“, prisoten je v slovenski javnosti, citirajo pa ga tudi nemški mediji na Koroškem in izven nje. Upoštevali smo tudi željo velike slovenske vasi na Koroškem, naj slovenski tedniki ne izhajajo istočasno, ker bi bila s tem povezana tudi krepitev informacijske dejavnosti.

Drugi politični tednik Slovencev na Koroškem, „Naš tednik“, je na dobro pripravljeno iniciativo Vesinika na žalost reagiral nepremišljeno! Izhaja zdaj – iz kakršnikoli razlogov že – v torkih. Slabil je načrt obeh osrednjih organizacij Slovencev.

Medtem so bralci „Našega tednika“ odgovornim za ta korak že prezentirali račun. Prišlo je tudi do občutnega „potresa“ znotraj časopisa in organizacije (odstop glavnega urednika itd.).

V radijski diskusiji pretekli ponedeljek je moral novi glavni urednik priznati, da je bil ta korak problematičen, da se do zdaj ni obnesel in da se nahaja list v „poskusni fazi“. Dokončno bodo odločali o dnevu izhajanja ob 40-letnici lista.

Uvidevnost je prvi korak k resnemu pristopanju za rešitev problemov!

In nedvomno bo treba rešiti ta problem v najkrajšem času. Koroški Slovenci potrebujejo dva močna časopisa, ki bosta v smislu načrta obeh osrednjih organizacij krepila informacijsko dejavnost tudi s tem, da ne izhajata skoraj istočasno, da bosta z informacijami pokrila cel teden in ne samo torek in sredo.

BISTRA GLAVA

Dragi starši!

Omogočite svojim otrokom obširno šolsko izobrazbo v obeh jezikih – v slovenščini in nemščini!

Skupni dvojezični pouk je osnovni pogoj za mirno sožitje v sosesčini južnih Korošcev.

Dobro znanje materinščine in „jezika sosedov“ poveča poklicne možnosti in pospešuje gospodarski razvoj regije.

Omogočite svojim otrokom, da se poglobijo v jezikovno in kulturno bogastvo materinščine! To je podlaga za učenje drugih jezikov.

Izkoristite edinstveno priložnost, ki jo Vam nudita naša domača kultura in avstrijska šola na južnem Koroškem.

Skupna šola ostane tudi v bodoče! Zato je prav, da jo podprete.

Ni še prepozno: Od 14. 9. 1987 do 25. 9. 1987 lahko prijavite svoje otroke k dvojezičnemu pouku.

Ravnatelji in učitelji na Vaši šoli Vam dajo nadaljnja pojasnila.

SE UČI SLOVENSKO

Spremembe pri „Našem tedniku“ in NSKS-u

Po odstopu glavnega urednika „Našega tednika“ profesorja Jožeta Wakouniga in odhodu osrednjega tajnika Narodnega sveta koroških Slovencev, mag. Franca Wendeniga, je prišlo na zadnji seji predsedstva Narodnega sveta do sprememb na zgoraj omenjenih pozicijah. Novi glavni urednik „nt“ je postal mag. Janko Kulmež, osrednje tajništvo NSKS pa bosta vodila Hubert Mikl in Milka Hudobnik. Kot je predsednik NSKS dr. Matevž Grilec v intervjuju za „Slovenski vestnik“ napovedal, bo Hubert Mikl, absolvent Zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu in doma iz Svaten pri Šentjakobu v

Rožu, prevzel politično delo v tajništvu, Milka Hudobnik (iz Nonče vasi pri Pliberku) pa bo prevzela administracijo NSKS. Novemu glavnemu uredniku „Našega tednika“ ter novemu tajništvu NSKS želi „Slovenski vestnik“ veliko uspeha pri odgovornem delu ter plodno sodelovanje s „Slovenskim vestnikom“ in Zvezo slovenskih organizacij na Koroškem. Kot znano, je prišlo pri „nt“ do spremembe, ker se bivši glavni urednik prof. Wakounig ni popolnoma strinjal z odločitvami nekaterih funkcionarjev v zvezi s spremembami pri „Našem tedniku“ v zadnjem času.

ERICH FRIED, rojen 6. 5. 1921 na Dunaju. 1938 zaradi nacističnega nasilja emigriral v Anglijo. Živi v Londonu. Od leta 1946 naprej svobodni pisatelj. Član PEN-centra v ZRN. Dobil je številnih literarnih nagrad in priznanj za svoja dela (nad 49 izdaj, v glavnem pesmi, a tudi proza). Socialno in politično napredno angažiran, pristaš antifašističnega in mirovnega gibanja. Za prihodnje leto je v pripravi izdaja zbirke njegovih pesmi v slovenščini (prevodi A. Kokota), ki jo bo izdala Slovenska prosvetna zveza v Celovcu.

Avstrijska nekulturnost...

Problemi avstrijskega prebavljanja preteklosti in s tem povezana, že več kakor samo obžalovanja vredna politična (ne)kultura v naši državi sta bila osrednja motiva v slavnostnem govoru znanega pesnika Ericha Frieda ob otvoritvi Brucknerjevega slavja v Linzu.

Med navzočimi (častnimi) gosti so bili Waldheim, odborniki linškega mestnega sveta ter drugi vidni predstavniki avstrijske politike. Fried ob tej priložnosti ni štedil s kritičnimi pripombami tako na račun posameznih oseb kakor tudi na račun uradne avstrijske kulturne in politične morale. Upravičeni in ogorčeni protest kulturnika je temu ustrezno bil deležen velike pozornosti v avstrijski in mednarodni javnosti.

Odstavitev Taborijeve inscenacije „Knjige s sedmimi pečati“ ter s tem povezano umazano agitacijo s strani nazadnjaških in nestrpnih krogov je Fried ožigosal kot velikansko kulturnopolitično blamažo današnje Avstrije. Ocenjevanje kulture da se vse

Različni dejavniki, zavestno kulturno delo slovenskih kulturnih društev, delo slovenske inteligence na vasi in nenazadnje naraščajoča samozavest slovenske narodne skupnosti na Koroškem in želja po boljši izobrazbi, so pripomogli k temu, da so na Zvezni gimnaziji za Slovence v Celovcu v šolskem letu 1987/88 lahko zabeležili zadovoljiv vpis v prve razrede, ter nekaj novih dijakov v drugem, tretjem in petem razredu. V prvi razred je do sedaj vpisanih 66 šolarjev, od teh je 32 deklet. Z letošnjim letom se je povečalo skupno število razredov od 17 na 18, zabeležili pa so tudi rahel narašček skupnega števila dijakov. Medtem ko je bilo lanske leto vpisanih 433 dijakov, jih bo v tem šolskem letu skupaj okoli 440.

ZG za Slovence:
zadovoljiv vpis
v prve razrede!

MIHA PASTERK

Da bi se prvi letniki lahko čim prej vživeli v novo šolsko skupnost, bodo poskrbele tudi razredničarke, ki so prevzele prve tri paralelne razrede, prof. mag. Rosa Hohenwarter – Besser (1. a), mag. dr. Marija Niemetz (1. b) in prof. inž. mag. Danica Sereinig (1. c). Dijaki prvih razredov prihajajo iz raznih krajev dvojezičnega ozemlja, kjer so obiskovali ljudsko šolo, nadaljeval pa se je tudi trend, ki je bil opazen v zadnjih letih, da so v prvih razredih tudi Celovčani. Tisti, ki se ne vozijo vsak dan domov, stanujejo v dijaških domovih. Od prvega letnika stanuje v Mladinskem domu 17 fantov in deklet, od teh pet poldnevno, v Modestovem domu stanuje 17 fantov, v Slomškovem domu pa 6 deklet iz prvega razreda. V pogovoru s Slovenskim vestnikom so nekateri izrazili svoje prve vtise, saj se je zanje začela nova doba.

Jaz sem Angelika Lamprecht iz Železne Kaple in sem prišla v slovensko gimnazijo, ker tudi moja sestra obiskuje 3. razred. Najbolj mi ugajajo prijetne učiteljice, še posebej naša razredničarka prof. Hohenwarter. Stanujem v Slomškovem domu in v našem nadstropju poznam že vsa dekleta in tudi one poznajo že mene. Po četrtem razredu gimnazije bom mogoče kuharica.

jeli, da v okviru vojaške službe v wehrmacht branijo „le“ svojo domovino. „Pravo zlo pa je, če nekateri še 40 let po tem verjamejo isti nesmisel ali ga celo pred ustrezno publiko zagovarjajo...“ je posvaril Fried.

Pesnik je v nadaljnjem poudaril, da mu ne gre v prvi vrsti za polemiko proti gotovim eksponiranim posameznikom, saj je jasno, da taki posamezniki, tudi če so državniki in vodilni politiki – z izjemo izrednih osebnosti kot so to bile Napoleon, Gandhi, Lenin, de Gaulle, Olof Palme... – niso nič drugega kakor pa karakterne maske, v katerih se zrcalijo gotove razmere. V Avstriji da se začasna zgodovinsko- in moralno-politična razprava vse preveč osredotoči na osebo posameznika. Pozabljeno in nedotaknjeno pa pri tem ostane obžalovanja vredno stanje politične kulture, ali – tako Fried – bolje povedano: nekulture, ki je postalo vidno ravno v tej razpravi.

Dijaki prvega razreda, ki stanujejo v Mladinskem domu z vzgojiteljico Marijo Weber.

Sem **Borut Živkovič**, doma v Kotmari vasi in obiskujem 1. c razred. Že moja brata Gorazd in Črtomir sta obiskovala slovensko gimnazijo. Zelo mi ugaja in imam že veliko novih prijateljev. Ker nisem tako daleč od doma, se vsak dan vozim z avtobusom. Kateri profesorji so najboljši, še ne vem, ker sem še prekratko tukaj. Tudi še ne vem, kaj bom študiral, ko bom končal gimnazijo.

Moje ime je **Danijel Polanšek**. Doma sem na Obirskem, obiskujem pa 1. c razred. Gimnazija mi predvsem zato ugaja, ker imamo več profesorjev kot v ljudski šoli. Pa tudi odmor imamo skoraj vsako uro.

Stanujem v Mladinskem domu, kjer mi je zelo všeč in imam že veliko prijateljev: Marka, Milana, Izidorja itd... Ko bom končal gimnazijo bom pa kriminalni policaj ali pilot.

Meni je ime **Franciska Novak**. Za slovenško gimnazijo sem se odločila, ker je prišla tudi moja prijateljica Angelika, s katero sva obiskovali ljudsko šolo v Železni Kapli. Sem v 1. a razredu, kjer mi ugaja. Stanujem pa tukaj v Slomškovem domu, kjer je tudi moja sestra, ki obiskuje peti razred. V domu imam že zelo veliko novih prijateljic, zato mi je zelo všeč in sem tudi rada tukaj.

Kajžnikov Hanža

Protestno akcijo pr brambovščam spomenik' v Šentjakob' je „s svojo navzočnostjo podprl tudi naš državnozbornski poslanec Karel Smolle“, piše nt. Jes pa ha še prov vidu nism t' šitro je popil svoj ofé pa jo pobrisu pri'dn se je šele orat začévo. Vsaj še an ofé b' vhk' popiv!

Slovenija: Šolska avtonomija Madžarov

Tri desetletja po uvedbi dvojezičnega pouka na osnovnih šolah in v šestem letu po razširitvi tega pouka na srednje šole se je dvojezičnost prebivalstva na selitvenem območju madžarske narodnosti v Prekmurju dokončno uveljavila.

To zatrjujejo predstavniki madžarske manjšine, ki je s 426.000 pripadniki za Albanci druga največja neslovenska narodnost v SFR Jugoslaviji. Po podatkih ljudskega štetja 1981 živi okoli 9.500 pripadnikov manjšine v Sloveniji, in to predvsem v Lendavi (7.100 pripadnikov madžarske skupnosti pri skupno 27.000 prebivalcih). Veleobčina Lendava obsega 18 krajev jugovzhodno od Radgone med reko Muro in madžarsko mejo. Gre torej za tipično obmejno manjšino.

Ferenc Hajos, vodja narodnostne komisije v Lendavi, je pretekli teden pred inozem-

skimi novinarji poudaril, da „funkcionalna oblika dvojezičnosti“ brez dvoma pomeni „dodatno breme za (slovensko) večinsko prebivalstvo“, vendar predvsem manjšini nudi „najboljšo zaščito pred asimilacijo“. Madžarska narodna skupnost da je zaščiten, ker mešano prebivalstvo obvlada oba jezika in tako tudi ne morejo nastopiti komunikacijske težave.

Dvojezični šolski model, ki ga prakticirajo v Lendavi, predpostavlja pozitivno osnovno držo in razumevanje s strani večinskega prebivalstva. Ferenc Hajos je s tem v zvezi izpostavil, da sta ta dva bistvena faktorja neizpodbitna. „Tudi mednarodni sporazumi – kakor je to na primer 7. člen Avstrijske državne pogodbe – ne morejo nadomestiti tega, kar večinsko prebivalstvo ni pripravljeno storiti in trpeti“, je dejal Ferenc Hajos.

OBZORNIK

Črna kuga še zdolga ni premagana

LIMA. Okoli 50 mrtvih je v preteklem tednu v Peruju terjal nastop črne kuge. Nad 20 oseb oskrbujejo še v bolnici. Kužna bolezen se je razširila v 500 kilometrov severno od glavnega mesta oddaljeni regiji latinskoameriške države. Po vsej verjetnosti so bolezen prenašale podgane, ki jih je bilo v preteklem času mnogo videti v prizadeti regiji. Črna kuga je v srednjem veku divjala po Evropi ter

uničila prebivalstvo celih pokrajin. Po prejšnjih ocenah svetovne organizacije za zdravstvo (WHO) je veljala kuga v 20. stoletju za premagano. Stvarnost dokazuje, da temu očitno ni tako. Vzroki za mogoč izbruh te bolezni so tudi socialne narave: revščina, slaba, pokvarjena hrana, nehygienične razmere. Kaj čuda, da prizadene ravno najrevnejše med revnimi.

Razorožitev

WASHINGTON. Še letos jeseni bosta ameriški predsednik Reagan in vodja KP Sovjetske zveze Gorbačov podpisala sporazum o odstranitvi jedrskih raket srednjega dometa, ki jih imata veseliti postavljene po celem svetu. To sta izjavila zunanja ministra ZDA in SZ Shultz in Ševardnadze pretekli petek po zaključku njunih posvetovanj.

Razočaranje

DETROIT. Ameriške reakcije na obisk papeža J. P. II. v ZDA so bolj zadržane. Inscenacija je stala 22 milijonov dolarjev (skoraj 300 milijonov AŠ), vendar progresivni ameriški katoličani ostanejo razočarani. Na posebnem srečanju z ameriškim škofi je papež vztrajal na svoji konsekvntno konservativni liniji – do enotnosti nazorov glede mnogih odprtih družbenih vprašanj (npr. kontracepcija) ni prišlo.

Priznanje za Pleterje

ŠENTJERNEJ. Borci Gorjanskega bataljona, pomembne partizanske enote, ustanovljene marca 1942 na Pragu v Gorjancih, so preteklo nedeljo v Šentjerneju praznovali 45-letnico ustanovitve bataljona. Ob tej priložnosti so podelili kartuzijanskemu samostanu Pleterje priznanje za zasluge in podporo v narodnoosvobodilnem boju na obronkih Gorjancev.

Rasizem

DUNAJ. V avstrijskem glavnem mestu se je pričel volilni boj. Občinske volitve bodo predčasno že letos jeseni. Za prvo zgago je poskrbel šef svobodnjakov Haider, ki bo svojo stranko na Dunaju sam podpiral v volilnem boju. Na volilno bojišče se je podal z izjavo, da Avstrija ne potrebuje več tujih delavcev.

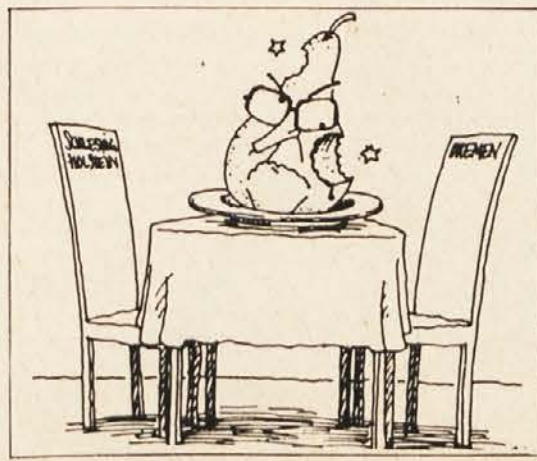
Volitve v severni Nemčiji: hud poraz CDU, mandat za Dance

KIEL/BREMEN. Pri volitvah v Schleswig-Holsteinu in Bremenu je utrpela vladna stranka CDU hude izgube. Zgubila je 6 mandatov, nemški socialdemokrati so pridobili dva mandata ter postali najmočnejša stranka. Stranka danske manjšine je pridobila za 0,2% in uspešno branila svoj mandat.

V Bremenu je SPD izgubila štiri mandate, vendar je s 54 sedeži v regionalnem parla-

mentu obdržala absolutno večino. CDU je padla od 37 na 27 mandatov, Zelenim in FDP pa je uspelo zvišati število mandatov na deset. Prvič je v Bremenu pridobila mandat tudi Deutsche Volksunion (neonacistična). Poraz pri regionalnih volitvah je pozicijo konservativne vlade v Bonnu še nekoliko oslabil.

Medtem ko Strauß (CSU) gorovi o „levičarskem“ kurzu CDU, ki da je odgovoren za

karikatura iz Salzburger Nachrichten

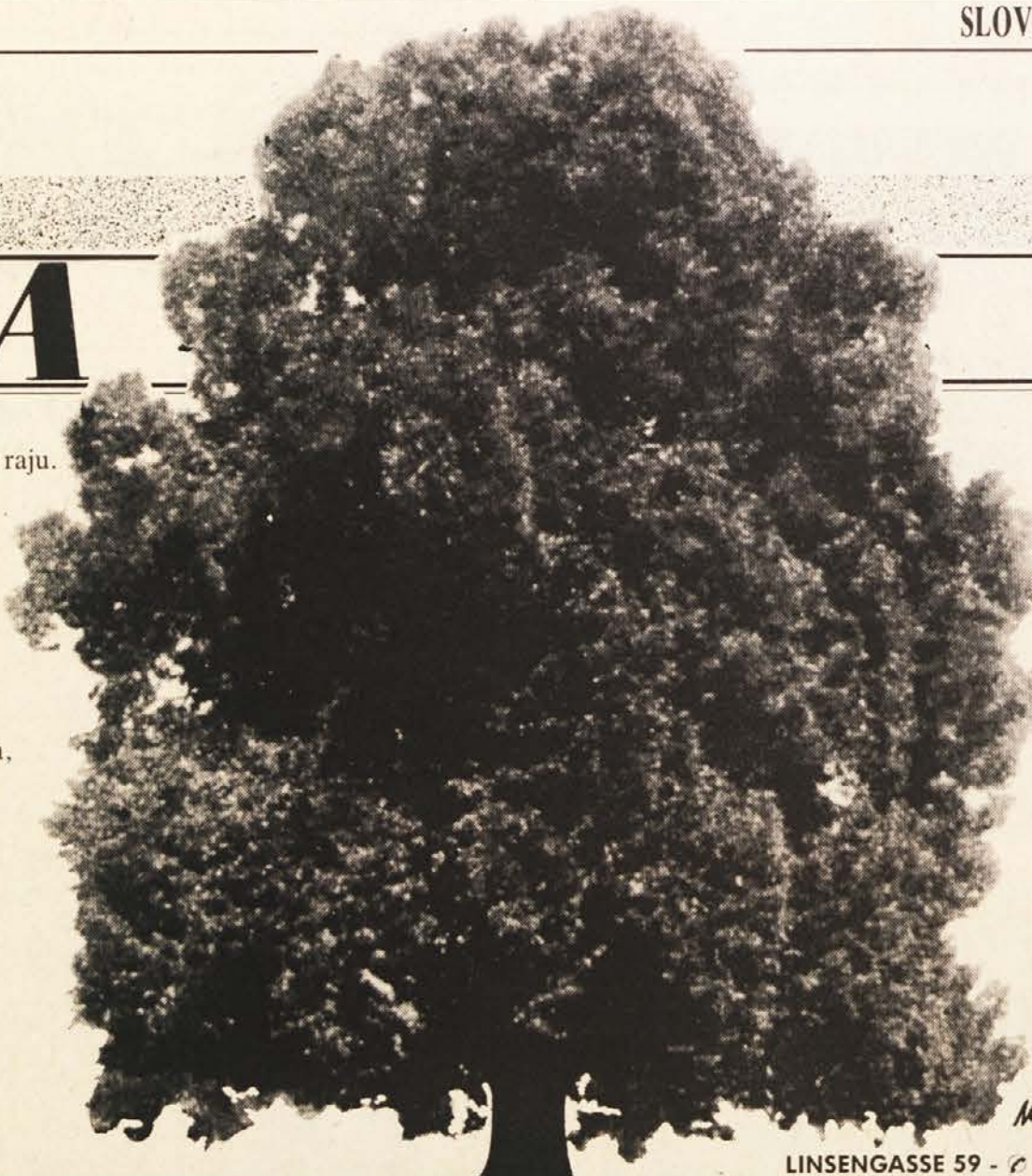
porazne rezultate, so Kohl (CDU) in drugi mnenja, da ni uspelo nagovoriti volilcev politične sredine in da je prerokanje v koaliciji bistveno škodovalo stranki pri volitvah.

LIPA

Lipa zelenela je tam v dišečem gaju
s cvetjem me posipala; djal sem, da sem v rajju.
veje raztezavala k nebu je visoko,
meni pa je do srca segala globoko.

Ptičice je miljena v senčice vabila,
kadar ležal sem pod njo, me je ohladila.
Zdaj pa nam je revica skoro ovenela,
cvetje, perje ljubljeno, zima je odvzela.

Spavaj draga ljubica! Večno ne boš spala,
nova pomlad zelena novi cvet bo gnala.
Zopet bodo ptičice, ptičice vesele
pesmi nam prepevale, pesmi žvrgolele.

NOREA
REPRO
DRUCK
KLAGENFURT · CELOVEC

moja tiskarna

LINSENGASSE 59 - ☎ 0 46 3 / 55 2 65

„Gorenjski slavček“ v Celovcu

Slovensko narodno gledališče iz Maribora gostuje v nedeljo z „Gorenjskim slavčkom“ na odru celovškega mestnega gledališča. Opera in balet bodo uprizorili na povabilo Krščanske kulturne zveze. „Gorenjski slavček“ je prva slovenska nacionalna opera, ki jo je leta 1872 uglasbil Anton Foerster. Opera nam ohranja slovenske narodne pesmi in plesse. Dogaanje – vse se spleta okoli lepega Minkinega glasu, ki naj bi ga Gorenjka Minka na pobudo francoskega profesorja izšolala v Parizu – je postavljeno v okolico Bleda na Gorenjskem pred 1848. letom.

Graški sejem vabi

Z vsemi potrebnimi odloki pristojnih oblasti so si organizatorji mednarodnega sejma v Gradcu, ki bo od 26. septembra do 4. oktobra, zagotovili nemoten potek sejma. Povod za tako skrbno postopanje je bila tožba nekega graškega trgovca, ki je dolžil organizatorje kršitve zakona o mirovanju dela. To pa pomeni, da bi morali od sobote popoldan do ponedeljka zjutraj zapreti sejmišče.

Ta primer je zanimiv zaradi tega, ker bi se kaj podobnega utegnulo zgoditi tudi na vseh

drugih sejmšičih v Avstriji. Zato so potrebne zakonske odredbe za tovrstne prireditve.

Na mednarodnem sejmu v Gradcu bo razstavljalo 1.418 avstrijskih podjetij in 748 inozemskih. Težišča sejma so predvsem kmetijstvo in tržno gospodarstvo. Posebne razstave: „Dopust na kmetiji“, „Smučišča na Štajerskem“, „Fotorazstava“ ter „pisarna 90“. Na sejmu bo tudi jugoslovanski dan (29. 9. 1987) in prezentacija modernega slikarstva avtonomne pokrajine Vojvodine.

Dr. Mirt Zwitter sedemdesetletnik

28. septembra bo slavil nekdanji poslovodeči podpredsednik Zveze slovenskih zadrug v Celovcu, dr. Mirt Zwitter, svoj 70. življenjski jubilej. Življenjska pot slavljence je tesno povezana z obnovo in poživitvijo zadrugištva. Dr. Mirt Zwitter pa si je vedno prizadeval tudi za napredek na narodnopolitičnem področju, pri poživitvi kulturnih društev in na šolskem področju. Dr. Mirtu Zwitteru izrekamo ob njegovi 70-letnici pristrčne čestitke. Na mnoga leta!

Obletnici v znamenju usodnih dogodkov

V nedeljo bo imela Zveza slovenskih izseljencev svoj občni zbor, ki bo potekal v znamenju dveh obletnic: letošnje 45-letnice začetka množičnega preganjanja koroških Slovencev in bližnje 50-letnice priključitve Avstrije k nacistični Nemčiji.

Prva obletnica pomeni retrospektivno soočenje z dogodki v času, ko je bil naš narod obsojen na smrt.

Z izseljevanjem v aprilskih dneh 1942 so nemški nacionalisti začeli dejansko uresničevati svoj stari načrt za „dokončno rešitev“ narodnostnega vprašanja na Koroškem. To je bil le eden izmed mnogih zločinov, zagrešenih nad našim ljudstvom. Toda kakor je bilo nasilje krvavo in trpljenje neizmerno, tako je bil junaški upor in zmagovit boj naših partizanov. Z žrtvami in z borbo smo tudi koroški Slovenci bistveno doprinesli k zmagi nad nacifašizmom in s tem k novemu rojstvu demokratične Avstrije.

Druga obletnica terja od nas obračun o tem, koliko smo se naučili iz zgodovine.

Za Avstrijo in še posebno za Koroško je ta obračun naravnost porazen – nacistična preteklost ni ostala le nepremagana, temveč že spet poganja nove cvetke. Waldheimovskemu „izpolnjevanju dolžnosti“ je enakovredno šentjakobsko povečevanje velenemškega duha; zahteve

po rehabilitaciji in odlikovanju nacistov in sokrivcev preganjanja Slovencev imajo isti izvor in namen kot napadi na skupno dvojezično šolo.

V nedeljo se bomo zbrali na Radišah, da opozorimo na ta nevarni razvoj in njegove posledice, obenem pa pristojne dejavnike v deželi in državi spomnimo na njihovo odgovornost.

Ogromne žrtve, ki jih je terjal zločinski nacifašizem, nas obvezujejo, da ostanemo budni v smislu obljube v taboriščih: „Nikoli pozabiti!“

Globaško žegnanje

12. in 13. septembra so vabili „Globaški puebi“ na globaško žegnanje. Prvi večer so se Globašani zavrteli ob veselih zvokih „Gorenjcev“, v nedeljo dopoldan pa so se srečali pod farno lipo, kjer je bila v ospredju predvsem družabnost. Zvečer je bil zaključni koncert domačih zborov. Nastopili so: MPZ „Peca“, MoPZ Franc Leder Lesičjak, Globaški puebi, Cerkevni zbor in nemški MPZ. Prvič se je predstavila ponovno poživljena mlada folklor. Janko Smrečnik in Sonja Sadjak sta povezovala kulturni spored, za konec pa so zaigrali za ples muzikanti z Djekš.

V drugem nadstropju čaka kupce „raj“ mode.

Nova forum-veletrgovina: „Nakup kot doživetje“

V Celovcu so pretekli četrtek slavnostno odprli novo forum-veletrgovino v centru mesta. Po prenovitvi, ki je trajala samo enajst mesecev, se prezentira popolnoma nova veletrgovina na Domplatu (trg pred stolnico), ki predstavlja najodobnejšo veletrgovino Koroške.

Na več kot 5500 kvadratnih metrih prodajne površine so arhitekti poskrbeli za to, da postane nakup pravo doživetje. V 42 posebnih oddelkih ponuja nova trgovina raznovrstno blago mednarodno priznanih firm. Dobro usposobljeni svetovalci, mnogo servisnih uslug in posebni prostori za oddih ustvarjajo nakupno klimo, ki je do sedaj v veletrgovinah na Koroškem niso poznali.

V nižjem pritličju štirinadstropne veletrgovine je pravi „raj“ za gospodinje, v prit-

ličju pa bogata ponudba od parfumerije, papirnega do foto-oddelka. V prvem nadstropju se odpira nakupovalcu „raj mode“, drugo nadstropje pa je namenjeno ljubiteljem raznih športnih panog. V široki ponudbi je prisotna tudi zabavna elektronika.

Otvoritve nove veletrgovine „forum“ se je udeležila vrsta častnih gostov. Celotna investicija za novo blagovnico je znašala nad 40 milijonov šilingov.

Direktor „Konsum Österreich“ – lastnik veletrgovine, pa je na tiskovni konferenci poudaril, da so kupci iz Slovenije pomemben faktor pri poslovanju trgovine. Mesečno obišče nad 100.000 strank to celovško veletrgovino. Po prenovitvi pa odgovorni v podjetju pričakujejo povečan obisk kupcev za dobrih deset odstotkov.

19. srečanje planincev

Pri planinskem domu na Ermanovcu nad Poljansko dolino je bilo 19. srečanje slovenskih planincev, na katerem se je zbralo več tisoč ljubiteljev gora. Zbranim je govoril predsednik Zvezne skupščine dr. Marjan Rožič, ki je poudaril velik pomen planinstva pri ohranitvi slovenske podobe naših gora in krajev ter slovenskega jezika, kulture in navad. Opozoril je tudi na pomen planinstva pri ohranjanju naravnega okolja ter preprečevanju škodljivih ekoloških posledic zaradi napačnega človekovega ravnanja.

Slovensko planinstvo je najbolj organizirano v Jugoslaviji in med najbolj urejenimi v Srednji Evropi. Sedaj v Sloveniji deluje kar 178 planinskih društev, v katere je vključen vsak dvajseti prebivalec.

L. S.

VIII. Obirsko srečanje

Organizatorji pisateljskega srečanja na Obirskem so letos le-to približali spet Polanškovi zamisli. Na temo „Manjšinski pisatelji in založništvo“ bodo predavali pisatelji in založniki iz Avstrije, Italije, SR Slovenije in Nemške demokratične republike.

Okrogle mize na temo „Gre manjšinsko založništvo rakovo pot?“ se bodo udeležili: Vladimir Kavčič – kulturni minister SRS, Rudi Šeligo – predsednik DSP, Anton Fuchs – zastopnik koroške pisateljske zveze, Hans Jörg Waldner iz Južnega Tirola, Helga Mračnikar s Koroške, Jožef Varga iz

Prekmurja in Peter Tyran z Gradišanske.

V nedeljo pa se obeta pri Miklavžu v Bilčovsu (ob 11. uri) nadvse pestro literarno branje.

Slovo od Marije Kassel

Povsem nepričakovano je za vedno odšla od nas Marija Kassel, 23 letna študentka filozofije na celovški univerzi. V petek so se na pokopališču v Štriholčah poslovili od nje sorodniki, znanci, nekdanji sošolci in kolegi celovške univerze. Prizadetim iskreno sožalje.

DIESE WOCHE IM SLOVENSKI VESTNIK

Würdigung von illegalen Nazis

Die Abwehrkampfdenkmalfeier in St. Jakob i. R. am vergangenen Sonntag kann nur als Versuch gewertet werden, am Vorabend des 50. Jahrestages der Auslöschung Österreichs durch den Nationalsozialismus einer Rehabilitation des Kärntner Anteils am Nationalsozialismus das Wort zu reden, heißt es in einer Erklärung des Sekretärs des Zentralverbandes slowenischer Organisationen Dr. Marjan Sturm. Es wurde nämlich nicht des Abwehrkampfes gedacht, sondern des 50. Jahrestages der Errichtung

des St. Jakober Abwehrkämpferdenkmals, das im übrigen auch den rassistischen und chauvinistischen Spruch „Sie starben für ein deutsches Kärnten“ trägt:

Die Präsenz von politischen und staatlichen Würdenträgern an der Veranstaltung ist ein Alarmzeichen dafür, daß in Kärnten offensichtlich das Gedenkjahr 1988 im Sinne einer Rehabilitierung des Kärntner Anteils am Nationalsozialismus begangen werden soll“, heißt es in der Erklärung.

Slowenien: Das zweisprachige Schulwesen gibt ungarischen Volksgruppen viel Autonomie!

LENDAVA – Knapp drei Jahrzehnte nach Einführung des zweisprachigen Unterrichts an den Grundschulen und im sechsten Jahr nach der Ausdehnung des Systems auf die Mittelschulstufe hat sich die Doppelsprachigkeit der Bevölkerung in den Siedlungsgebieten der ungarischen Minderheit Ostsloweniens nach Darstellung der Volksgruppensprecher weitgehend durchgesetzt.

Von den (nach der Volkszählung von 1981) 426.000 Angehörigen der ungarischen Nationalität in Jugoslawien leben rund 9500 in Slowenien – 7100 von ihnen in der Großgemeinde Lendava (27.000 Einwohner) in der Prekmurje genannten Gegend zwischen Mur und ungarischer Grenze, südöstlich von Radkersburg.

Wie Ferenc Hajos, der Leiter der Volksgruppenkommission von Lendava, vor

ausländischen Journalisten hervorhob, biete die „funktionelle Form der Doppelsprachigkeit“, die zweifellos eine „zusätzliche Belastung für das Mehrheitsvolk“ bedeute, der Minderheit den „besten Schutz vor Assimilierung“. Sie bestehe darin, „daß die gemischte Bevölkerung beide Sprachen beherrscht und ohne Probleme kommunizieren kann.“

In Justiz und Verwaltung ist die völlige Gleichstellung der Minderheitensprache verwirklicht. Alle amtlichen Aufschriften und Dokumente sind zweisprachig.

Die überwiegende Mehrheit der ungarischen Volksgruppe Jugoslawiens lebt in der autonomen Provinz Vojvodina.

Wichtigstes Instrument der Minderheit bei der Wahrnehmung ihrer Rechte ist die in der slowenischen Verfassung verankerte Institution der

Pädagogen-Kommission:

Noch mehrere Punkte offen!

Im Gegensatz zu verschiedenen Meldungen in Presse und Rundfunk sind nach der letzten Sitzung des Redaktionskomitees der Pädagogenkommission beim Unterrichtsministerium nicht nur eine, sondern mehrere Fragen hinsichtlich der Neuregelung des zweisprachigen Schulwesens in Kärnten offengeblieben! Nach Mitteilungen aus dem Kreise des Komitees handelt es sich dabei um wesentliche Fragen. Die wahrscheinlich entscheidende Sitzung findet am 30. September im Unterrichtsministerium in Wien statt.

„selbstverwalteten Interessengemeinschaft für Schulwesen und Kultur“, die die Rolle einer eigenen „Kammer“ innerhalb der Delegiertenversammlung der Gemeinde spielt. In der Gemeindeversammlung ist die „Interessengemeinschaft“ in „allen Fragen von Bedeutung ein gleichberechtigter Partner“, unterstreichen die Sprecher der ungarischen Volksgruppe.

Das in Lendava praktizierte Modell des doppel-sprachigen Schulwesens setzt eine bestimmte Grundhaltung der Mehrheitsbevölkerung voraus. „Internationale Abkommen (wie ein Artikel VII des österreichischen Staatsvertrages) können nicht ersetzen, was ein Mehrheitsvolk nicht zu tun bereit ist“, stellt Ferenc Hajos fest. Der Respekt für die Rechte der Minderheit müsse eben „im Herzen getragen werden.“

Wechsel beim „Naš tednik“ und beim Rat der Kärntner Slowenen

Nach dem Rücktritt des Chefredakteurs der Wochenzeitung „Naš tednik“, Prof. Jože Wakounig und dem Abgang des Zentralsekretärs des Rates der Kärntner Slowenen, Mag. Franc Wedenig, wurden im Rahmen der letzten Sitzung des Präsidiums des Rates der Kärntner Slowenen unter dem Vorsitz von Obmann Dr. Matthäus Grile die vakant gewordenen Positionen neu besetzt. Zum neuen Chefredakteur des „Naš tednik“ wurde Mag. Janko Kulmež bestellt, das Zentralsekretariat des Rates der Kärntner Slowenen wird nun von Hubert Mikl und Milka Hudobnik geleitet. Zum Wechsel in den oben erwähnten Positionen war es gekommen, nachdem es beim „Naš tednik“ Meinungsverschiedenheiten hinsichtlich des Erscheinungstages zwischen dem abgetretenen Chefredakteur und Teilen des Präsidiums gegeben hatte.

Liebe Eltern!

Ermöglichen Sie Ihren Kindern eine umfassende schulische Ausbildung in **beiden** Sprachen – in Deutsch **und** Slowenisch!

Gemeinsamer zweisprachiger Unterricht ist eine wichtige Voraussetzung für ein friedliches Miteinander von Nachbarn in Südkärnten.

Die „Sprache des Nachbarn“ zu sprechen, erhöht die **Berufschancen** und fördert die **wirtschaftliche Entwicklung** der Region.

Ermöglichen Sie Ihren Kindern, den Reichtum **zweier Kulturkreise** kennenzulernen!

Nützen Sie diese einzigartige Chance, die Ihnen diese unsere heimische Kultur und die österreichische Schule in Südkärnten bieten.

Die gemeinsame Schule bleibt auch in Zukunft! Sie verdient Ihre Unterstützung.

Noch ist es nicht zu spät:
Anmeldung zum zweisprachigen Unterricht
vom 14. 9. 1987 bis 25. 9. 1987.

Schulleiter und Lehrpersonen Ihrer Schule
geben Ihnen weitere Auskünfte.

23. – 29. 9.

TV AVSTRIJA 1

TV AVSTRIJA 2

TV LJUBLJANA 1

TV LJUBLJANA 2

SR

9.05 Policijska postaja; 9.30 Francoščina; 10.00 Šolska televizija; 10.15 Poprej kaznovan; 10.30 Naša mala farma; 11.20 Kolo; 12.05 Zunanjepolitični report; 16.30 Lutkovna predstava; 17.05 Risanka; 17.30 Pustolovščina v puščavi; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Slike iz Avstrije; 18.30 Mi – družinska oddaja; 19.00 Avstrija danes; 19.30 Čas v sliki; 20.03 Šport; 20.15 Trapez; 21.55 Slike ogledala; 22.10 Dekle za vse; 23.35 S pisalne mize.

17.00 Nič se mi ne more zgoditi; 17.30 Dežela in ljudje; 18.00 Bill Cosbyjeva družinska drhal; 18.30 Klinika v Schwarzwald; 19.15 Tedaj; 19.30 Čas v sliki; 20.03 Novo v znanosti; 20.15 Mošus – konekcija; 21.05 Obrazi Evrope; 21.15 Čas v sliki; 21.35 Kulturne novice; 21.45 Nasser; 22.30 Elvira Madigan.

16.50–23.30 Teletekst; 17.05 Mozaik – mostovi; 17.35 Poročila; 17.40 Kljukčeve dogodivščine – 5. del lutkovne serije; 17.55 Moj prijatelj Piki Jakob – 5. del otroške serije; 18.15 Živalski svet; 18.45 Risanka; 19.00 Obzornik; 19.12 Iz TV sporedov; 19.25 Zrno, vreme; 19.30 Dnevnik; 20.00 Dokumentarec meseca – različne hitrosti časa; 20.45 Film tedna: Santa Fee – 2. del avstrijske trilogije; 22.45 Dnevnik; 23.00 Novi Rock 87.

17.10 Dnevnik; 17.30 Ževalna oddaja; 18.00 Izobraževalna oddaja; 18.30 Številke in črke – kviz; 19.00 Dnevnik; 20.00 Gledanje danes, jutri; 21.45 Reče

ČE

9.05 Policijska postaja; 9.30 Dežela in ljudje; 10.00 Šolska televizija; 10.15 Energija; 10.30 Kjer se pomlad začne pozneje; 12.15 Klub seniorjev; 16.30 Oddaja za najmlajše; 17.05 Tao Tao – risanka; 17.30 Črni konj – nadaljevanje; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Slike iz Avstrije; 18.30 Mi – družinska oddaja; 19.00 Avstrija danes; 19.30 Čas v sliki; 20.03 Šport; 20.15 Kaj bi bilo, če; 21.50 Čez drn in strn; 23.00 Meje sanj.

17.35 Hladnokrvna dragotina v tropskem gozdu; 18.00 Kulinarčne novice iz Avstrije; 18.30 Laurel in Hardy; 19.15 Tedaj; 19.30 Čas v sliki; 20.03 Novo v znanosti; 20.15 Notranjepolitični report; 21.15 Čas v sliki; 21.35 Kulturne novice; 21.50 1-2-x – nogomet in toto; 22.20 Klub 2.

10.00 Šolska TV – Matineja; 11.00 Tarzan – opičji človek; 16.25–23.25 Teletekst; 16.40 Mozaik – šolska TV; 17.40 Poročila; 17.45 Jesenski veter – otroška oddaja; 18.00 Športnik Billy – risanka; 18.25 Potrošniška porota; 18.45 Risanka; 19.00 Obzornik; 19.12 Iz TV sporedov; 19.25 Zrno, vreme; 19.30 Dnevnik; 20.00 Tednik; 21.00 Vegetina kuhinja; 21.10 P. O. Enquist: Avgust Strindberg – 4. del nadaljevanke; 22.10 Dnevnik; 22.25 Retrospektiva dokumentarnih žanrov.

17.10 Dnevnik; 17.30 Izobraževalna oddaja; 18.00 Številke in črke – kviz; 19.00 Dnevnik; 20.00 Gledanje danes, jutri; 21.45 Reče

PE

9.05 Policijska postaja; 9.30 Ruščina; 10.00 Šolska televizija; 10.15 Tehnika upodabljačoče umetnosti; 10.30 Trapez; 12.10 Notranjepolitični report; 16.30 Oddaja za najmlajše; 17.05 Lutkovna predstava; 17.35 Pustolovščina v puščavi; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Slike iz Avstrije; 18.30 Mi – družinska oddaja; 19.00 Avstrija danes; 19.30 Čas v sliki; 20.03 Šport; 20.15 Naloga za dva; 21.15 Modna revija; 21.25 Vstopitelj; 21.40 Podobno kot v življenju; 22.25 Mojstrska dela.

16.00 Šport; 16.40 Luč pravičnih; 17.30 Pionirji prejšnjih dni; 18.00 Ta teden se je zgodilo; 18.30 Laurel in Hardy; 19.15 Tedaj; 19.30 Čas v sliki; 20.03 Novo v znanosti; 20.15 Dežela gora; 21.15 Čas v sliki; 21.35 Kulturne novice; 21.45 Šport; 22.15 Izdajstvo na ukaz.

10.00 Tednik; 11.00 Dokumentarec meseca; 11.40 P. O. Enquist: Avgust Strindberg; 15.35–0.00 Teletekst; 15.50 Tednik; 16.50 Dokumentarec meseca; 17.30 Poročila; 17.35 Vukov kotiček, otroška serija; 17.50 Dr. WHO: robot – 8. del; 18.15 Dva obraza jadranske obale; 18.45 Risanka; 19.00 Obzornik; 19.30 Dnevnik; 20.00 J. Jakes: Sever in jug – 1. del; 20.55 Zakon ljubezni – 3. del dokumentarne serije; 21.40 Rezerviran čas; 22.10 Dnevnik; 22.25 Ciklus Clauda Chabrola: Užitek do konca – francoski film.

17.10 Dnevnik; 17.30 Izobraževalna oddaja; 18.00 Številke in črke – kviz; 19.00 Dnevnik; 20.00 Gledanje danes, jutri; 21.45 Reče

SO

9.05 Angleščina; 9.35 Francoščina; 10.05 Ruščina; 10.35 Thomas Crown se ne da zgrabit; 12.15 Gosenica ne razume metuljčka; 14.40 Potovanje v preteklost; 16.00 Ostržek – risanka; 16.25 Po svetu; 17.05 Škratelj; 17.30 Pipi – nadaljevanje; 18.00 Tedenski pregled sporeda; 18.25 Veselo v soboto; 19.00 Avstrija danes; 19.30 Čas v sliki; 19.55 Šport; 20.15 Stavimo, da...; 22.05 Pod črto; 23.05 Revija Petra Krausa.

14.30 Tedenski pregled sporeda; 14.55 Tedaj; 15.00 Sanje tostran in onstran vseh slik; 16.00 Iz parlamenta; 17.00 Ljubka družina; 17.45 Kdo me hoče; 18.00 Pan-optikum; 18.25 Nogomet; 19.00 Za ljubitelje filma; 19.30 Čas v sliki; 19.55 Novo v znanosti; 20.15 Iščemo hišno pomočnico; 21.50 Šport; 22.25 Ujetništvo v Jackson Countryju; 23.45 Mannix – serija.

15.50–23.05 Teletekst; 8.00 Poročila; 8.05 Kljukčeve dogodivščine – 5. del; 8.20 Moj prijatelj Piki Jakob – otroška serija; 8.40 Jesenski veter; 9.00 Nacionalni parki: Mijet; 9.25 Exlibris M&M; 10.30 Ponovitve; 16.05 Poročila; 16.10 Laurence Olivier – portret – 1. del angleškega filma; 17.30 Glasovi zgodovine: Ahmed Sukarno; 18.20 Da ne bi bolelo; 18.45 Risanka; 19.00 Kino; 19.30 Dnevnik; 19.50 Zrcalo tedna; 20.15 Igra s kožo – ameriški film; 22.00 Dnevnik; 22.15 Mesto kot Alice – 2. del.

15.10 Dembelan – ameriški film; 15.30 Številke in črke – kviz; 16.00 Dnevnik; 16.30 Izobraževalna oddaja; 16.55 Rezerviran čas; 17.30 J. Jakes: Sever in jug – 1. del; 17.55 Zakon ljubezni – 3. del dokumentarne serije; 18.45 Risanka; 19.00 Kino; 19.30 Dnevnik; 19.50 Zrcalo tedna; 20.15 Igra s kožo – ameriški film; 22.00 Dnevnik; 22.15 Mesto kot Alice – 2. del.

NE

9.00 Blagoslovitev orgel in božja služba; 11.00 Deželnozborna volitve na Gradiščanskem; 12.00 Orientacija; 14.20 Kapitan Blackbeard straši; 16.05 Slike ogledala; 16.20 Fraggles; 16.45 Eden, dva ali tri; 17.30 Helmi – prometna vzgoja za otroke; 17.40 Klub seniorjev; 18.25 Poglej in zmagaj; 18.30 Mi – družinska oddaja; 18.50 Loto – žrebanje; 19.00 Slike iz Avstrije; 19.30 Čas v sliki; 19.50 Šport; 20.15 Agrippina; 22.50 Tedaj; 23.00 Pričevanja.

9.05 Tom in Jerry; 9.30 David Hasselhoff and the Night Rokers; 10.25 Tedaj; 10.30 Teslo je redkokdaj samo; 12.00 Glenn Gould – ekstaza in intelekt; 14.15 Športno popoldne; 17.00 Na podeželju; 17.40 Bruce Springsteen; 18.25 Poglej in ugani; 18.30 Okay – mladinska oddaja; 19.25 Tedaj; 19.30 Čas v sliki; 19.50 Primer za ljudskega odvetnika; 20.15 Sam proti mafiji; 21.25 Petdesetletni prihajajo; 21.35 Hotel – serija; 22.20 Sedem dni športa; 22.40 Billie Holiday.

8.55–13.05 in 13.20–22.15 Teletekst; 9.10 Poročila; 9.15 Živ zav – risanke; 10.10 Dr. WHO: robot; 10.35 Mesto kot Alice; 11.25 Domači ansambli: Alpski večer; 12.00 Kmetijska oddaja; 13.00 Poročila; 13.35 Mrtve duše – 4. del; 14.55 Poročila; 15.00 Poznate Jugoslavijo? – kviz; 16.30 Prislunimo tišini; 17.10 Caprice – ameriški film; 18.45 Risanka; 19.00 Kino; 19.10 Risanka; 19.15 Iz TV sporedov; 19.25 Zrno, vreme; 19.30 Dnevnik; 20.00 V. Nedelkovski: Pretežno vedro; 20.55 Zdravo.

8.55 Poročila; 9.15 Živ zav – risanke; 10.10 Dr. WHO: robot; 10.35 Mesto kot Alice; 11.25 Domači ansambli: Alpski večer; 12.00 Kmetijska oddaja; 13.00 Poročila; 13.35 Mrtve duše – 4. del; 14.55 Poročila; 15.00 Poznate Jugoslavijo? – kviz; 16.30 Prislunimo tišini; 17.10 Caprice – ameriški film; 18.45 Risanka; 19.00 Kino; 19.10 Risanka; 19.15 Iz TV sporedov; 19.25 Zrno, vreme; 19.30 Dnevnik; 20.00 V. Nedelkovski: Pretežno vedro; 20.55 Zdravo.

PO

9.05 Spencerjevi piloti; 10.00 Šolska televizija; 10.15 Tehnika upodabljačoče umetnosti; 10.30 Potovanje v preteklost; 11.50 Tom in Jerry; 12.00 Iz parlamenta; 13.00 Primer za ljudskega odvetnika; 13.30 Aktualno; 16.30 Oddaja za najmlajše; 17.05 Slikanje; 17.35 Falcon Islandija; 18.00 Mi – družinska oddaja; 18.30 Knight Rider; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Šport v ponedeljek; 21.08 Mojstri kuhajo; 21.15 Miami Vice; 22.00 Stezosledci živalskega sveta; 22.45 Seiji Ozawa; 23.45 Aktualno.

16.00 Wurlitzer; 17.30 Fizika II; 18.00 Lindenstraße; 18.30 Slike iz Avstrije; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Novo v znanosti; 19.30 Čas v sliki; 19.57 Kulturne novice; 20.15 Veselo sodišče; 21.08 Mojstri kuhajo; 21.15 Šiling – gospodarski magacin; 21.45 Pogledi s strani; 22.00 Čas v sliki; 22.22 Zdravstveni kongres; 0.00 Orkester; 0.25 Aktualno.

10.00 Zrcalo tedna; 10.20 Čisto na dnu – nemški film; 16.45–23.00 Teletekst; 17.00 Mozaik; 17.20 Poročila; 17.25 Radovedni taček – zvezda; 17.40 Pamet je boljše kot žamet – 13. oddaja; 17.45 Nacionalni parki: Skadarsko jezero; 18.15 Glasbeni ropot; 18.45 Risanka; 19.00 Obzornik; 19.15 Iz TV sporedov; 19.25 Zrno, vreme; 19.30 Dnevnik; 20.00 Ključ do Rebeke – 3. del ameriške nadaljevanke; 21.00 Aktualno: ustavne spremembe; 22.00 Dnevnik; 22.15 Jugoslovanska vetevka: Lice ob licu.

17.10 Dnevnik; 17.30 Tuji jeziki; 18.00 Videogodba; 19.30 Slovenske muzeje; 19.55 Mašera Piran – banje lota; 20.45 Narodna glasba; 21.45 Reče

TO

9.05 Slike iz Avstrije; 9.30 Angleščina; 10.00 Šolska televizija; 10.15 Slika in glasba; 10.30 Iščemo hišno pomočnico; 12.05 Šport v ponedeljek; 13.00 Mi – družinska oddaja; 13.30 Aktualno; 16.30 Oddaja za najmlajše; 17.05 Čebelica Maja; 17.30 Tudi šala mora biti; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Mi – družinska oddaja; 18.30 Knight Rider; 19.15 Tedaj; 19.30 Čas v sliki; 19.57 Šport; 20.15 Prvi raj; 21.00 Poglej in zmagaj; 21.07 Dallas; 21.55 Superflip; 22.22 Party Girl; 0.00 High Chaparral – serija.

16.00 Wurlitzer; 17.00 Tehnika upodabljačoče umetnosti; 17.15 Poprej kaznovan; 17.30 Orientacija; 18.00 Risanka; 18.30 Slike iz Avstrije; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Novo v znanosti; 19.30 Čas v sliki; 19.57 Kulturne novice; 20.15 Zveneča Avstrija; 21.00 Poglej in zmagaj; 21.07 Brezmejen – dokumentacija; 21.55 Pogledi s strani; 22.00 Čas v sliki; 22.22 Klub 2.

10.00 Šolska TV; 11.00 Jezikovni utrinki; 11.05 Tuji jeziki; 16.20–23.10 Teletekst; 16.35 Mozaik; 17.40 Poročila; 17.45 Periskop; 18.45 Risanka; 19.00 Obzornik; 19.12 Iz TV sporedov; 19.25 Zrno, vreme; 19.30 Dnevnik; 20.00 Euripid: Ifigenija v Avliidi; 21.35 Ko mislim nate; 22.55 Dnevnik.

17.30 Tuji jeziki; 18.00 Videogodba; 19.30 Slovenske muzeje; 19.55 Mašera Piran – banje lota; 20.45 Narodna glasba; 21.45 Reče

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE
18.10–19.00

Sreda, 23. 9.
Narodno-zabavna glasba

Četrtek, 24. 9.
Rož–Podjuna–Zila

Petek, 25. 9.
Domača in ledinska imena (dr. A. Feinig)

Sobota, 26. 9.
Duhovni nagovor (žpk. Jože Valeško)

Voščila (D. Urschitz)

Nedelja, 27. 9.
Potovanje v Izrael (dr. J. Zerzer)

Ponedeljek, 28. 9.
Vasica pod Obirjem: Obirsko (M. Polanšek)

Torek, 29. 9.
Mladi za mlade: Nastopajo: Mateja – Duo Kora – Jadagani

Besede A. M. Slomška

Sreda, 30. september: Pred 125 leti je umrl Anton Martin Slomšek, škof, pesnik, nabožni in šolski pisatelj in narodni buditelj. Bil je pobudnik in soustanovitelj celovške Mohorjeve družbe. Slovenci se zavedamo Slomškove kulturne veličine. Uvrščamo ga med duhovne velikane našega naroda. 1838 je v pridigi v Blatogradu na Koroškem dejal: „Slovenski starši, ki slovensko znajo, pa svojih otrok slovenskega jezika ne učijo, so nehvaležni hišniki, ki svojim otrokom drago domačo reč, slovenski jezik, zapravijo, ki so ga jim njihovi dedje izročili. Ne bodi vas sram, da ste Slovenci. To naj bo vaša čast“. Besede, ki do danes niso izgubile na izpovedi, bodo v radiu v enourni oddaji od 21.–22. ure.

Vasica pod Obirjem

Ponedeljek, 28. septembra: Mnogo aspektov se bo v oddaji „Vasica pod Obirjem: Obirsko“ lotila Marta Polanšek, stalna in ena najbolj priljubljenih sodelavk slovenskega sporeda. Nakazala bo tudi probleme življenja izven gospodarskih in kulturnih središč in obenem predstavila bogato domačo pevsko in glasbeno kulturo.

SLOVENSKI VESTNIK

Naročam „Slovenski Vestnik“ da mi ga pošljo

Ime in priimek

naslov

pošta

Obvezujem se, da bom naročnino (250 šilingov) redno plačeval(a) in prosim, da mi pošljete

(kraj in datum)

17. serija; 18.00 Izobra-
vna; 18.40 Številke in
19.10 Risanka; 19.30
Glasbena; 21.30 Včeraj,
15. večer.

4.30 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.50 Iz naših
sporedov; 8.05 Za knjižne molje; 8.30 Instrumenti
se vrstijo; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki
za naše goste iz tujine; 12.10 Pod domačo marelo;
12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pojemo in godemo;
14.20 Mladi mladim; 14.45 Popoldanski mozaik;
15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtiljak želja; 18.00
Minute z ansambлом Savinjskih sedem; 19.35
Lahko noč, otroci; 20.00 Koncert za besedo; 22.00
Poročila - Našim po svetu.

17. oddaja TV Ljubljana;
18.30 Risanka; 18.40
Koledar; 19.10 Risan-
kova; 21.05 Znamenje
22.55 Kro-

4.30 Poročila; 4.50 Dnevni koledar; 6.50 Dobro
jutro, otroci; 7.50 Iz naših sporedov; 8.30 Koncert
za mlade poslušalce; 9.05 Z glasbo v dober dan;
9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 11.05 Danes
smo izbrali; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.30 Od
melodije do melodije; 14.05 Za mlade radovedne-
že; 14.45 Popoldanski mozaik; 15.55 Zabavna
glasba; 16.00 Vrtiljak želja; 18.30 Srečanje pevskih
zborov; 19.35 Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtek
večer; 21.05 Literarni večer; 22.00 Poročila.

17. oddaja; 18.00 Zna-
vni - kviz; 19.00 Šopek
19.30 Zabavnoglasbena
19.55 Znamenje
21.05 Znamenje
22.55 Kro-

4.30 Poročila; 4.50 Dnevni koledar; 6.50 Dobro
jutro, otroci; 7.20 Sprehod po tržnici; 7.50 Iz naših
sporedov; 8.35 Mladina poje; 9.35 Napotki za naše
goste iz tujine; 12.10 Pod domačo marelo; 12.30
Kmetijski nasveti; 13.30 Od melodije do melodije;
14.05 Popoldanski mozaik; 15.55 Zabavna glasba;
16.00 Vrtiljak želja; 18.00 Minute z ansambлом Alp-
ski kvintet; 18.15 Gremo v kino; 19.35 Lahko noč,
otroci; 19.45 Pojemo in godemo; 20.30 Slovencem
po svetu; 0.05 Nočni program.

17. oddaja; 16.40 V regi-
vite; 17.40 Otroška
18.40 Šibenik 87; 18.40
19.05 Svet na zaslonu;
19.30 Poročila; 21.50 Feljton;
23.10 Poročila; 23.10 Repor-
23.10 Poročila; 23.10 Repor-

4.30 Poročila; 4.50 Dnevni koledar; 7.25 Dobro
jutro, otroci; 7.50 Iz naših sporedov; 9.35 Napotki
za naše goste iz tujine; 10.05 Sobotna matineja;
11.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo;
12.30 Kmetijski nasveti; 14.05 Glasbena panorama;
15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10 Popold-
anski mozaik; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrti-
ljak; 17.00 Zunanje-politični magazin; 18.00 „Prav-
ljica o lenem Janezu“; 18.30 S knjižnega trga; 19.35
Za naše najmlajše; 24.00 Poročila.

17. oddaja v romščini;
18.00 Avtomobilne
18.30 Ljubljana: Svetovno
19.05 Oddaja iz kulture;
19.30 Znanstveni film;
20.05 Serijski film; 22.00
22.45 Mali

5.00 Poročila; 5.30 Dnevni koledar; 7.30 Zdravo,
tovariši vojaki; 8.07 Veseli Tobogan; 9.05 Se pom-
nite, tovariši; 11.00 Naši poslušalci čestitajo in
pozdravljajo; 13.20 Za naše kmetovalce; 16.00
Lojtrca domačih; 17.05 Nedeljska reportaža; 18.00
Zabavna radijska igra; 19.35 Lahko noč, otroci;
19.45 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zve-
čer; 22.20 Glasba za prijeten konec tedna; 23.05
Literarni nočno; 24.00 Poročila; 0.05 Nočni pro-
gram.

17. oddaja - otroška odda-
vna; 18.00 Otroška
19.05 Premor; 19.00 Indi-
19.30 Dnevnik; 20.00 Meri-
20.30 Mali koncert
21.05 danes, jutri; 21.05
22.35 Znanost.

4.30 Poročila; 4.50 Dnevni koledar; 6.50 Dobro
jutro, otroci; 7.50 Iz naših sporedov; 8.40 Pesnice
na potepu; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Tekoča
repreza; 12.10 Pod domačo marelo; 12.30 Kmetijski
nasveti; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05
Ponedeljkov križemkraj; 14.40 Popoldanski
mozaik; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.55
Zabavna glasba; 16.00 Vrtiljak želja; 18.00 Minute z
ansambлом Veseli planšarji; 19.35 Lahko noč, otro-
ci; 21.05 Zaplešite z nami; 0.05 Nočni program.

18. oddaja - kviz; 19.00
20.00 Obiskujemo
21.00 Pomorski muzej Ser-
22.00 Znamenje
23.10 Znamenje
23.10 Znamenje

4.30 Poročila; 4.50 Dnevni koledar; 6.50 Dobro
jutro, otroci; 7.50 Iz naših sporedov; 8.35 Igraj kol-
ce; 9.05 Glasbena matineja; 11.05 Nenavadni
pogovori; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmeti-
jski nasveti; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 V
korak z mladimi; 14.35 Popoldanski mozaik; 15.00
Radio danes, radio jutri; 16.00 Vrtiljak želja; 20.00
Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 21.05 Radijska
igra; 22.00 Poročila - Našim po svetu; 23.05 Lite-
rarni nočno; 24.00 Poročila; 0.05 Nočni program.

Bila ji je čast, ljubiti naravo

Četrtek, 24. 9. 1987, TV LJ 1, 22.25 - Dokumentarec z naslovom Poletni čas - zimski čas, Sommerzeit - Winterzeit je ponazoritev poti, kakršno sta skovali blaginja in revščina še tako davne preteklosti. Gabrijela Žegarac iz Kamnika je rojena ob koncu prejšnjega stoletja na kumperškem gradu, ko je bil ta še poln blišča. Njeni spomini jo vodijo pod renesančne arkade, kjer so do prve svetovne vojne rasle azaleje in na dvorišče, ki je bilo polno rož.

Od votline do industrijskega mesta

Torek, 29. 9. 1987, TV A1, 20.15 - Stvarstvo je naslov 1. dela dokumentacije Davida Attenborougha v štirih nadaljevalnih. Na spektakularen način opisuje svet Sredozemlja s fauno in floro. Na izredno ustvarjalen način povezuje razvoj narave z zgodovino kulture med Gibraltarjem in zahodnoazijsko obalo, med prvimi človeškimi naselji in industrijskimi mesti današnjega časa. Attenborough je obiskal najstarejša naselja v Sredozemlju:

ko so v Španiji živeli ljudje še v votlinah, so v vzhodnem Sredozemlju vzcvetele prve višje kulture.

Jadranska obala

Petek, 25. 9. 1987, TV LJ 1, 18.15 - S peto in zadnjo oddajo se zaključuje serija o dveh obrazih jadranske obale. Temeljna značilnost turizma je množičnost. Prav množični turizem pa označuje bistvo turizma nasploh. Toda, eden pogojev za uspešen množični turizem je poznavanje turistov, njihove kupne moči, njihovih navad in zahtev. Množičnost in organiziranost sta najpomembnejši značilnosti poletnega preseljevanja.

Užitek do konca

Petek, 25. 9. 1987, TV LJ 1, 22.25 - Užitek do konca je francoski film iz cikla Clauda Chabrola. Film bi najlažje opredelili kot psihološko dramo. Junak je nadvse izumetničen očarljivec, ki spravi svoj zakon v hudo preizkušnjo in v polom.

Veselo sodišče

Ponedeljek, 28. 9. 1987, TV A2, 20.15 - Kdor ima izkušnje s sodiščem, bo lahko ugotovil, da pred sodnikom ni vedno tako veselo, kot v treh delih televizijske oddaje, kjer se bo ta ali oni lahko tudi bridko nasmehnil.

Na trapezu še ni vsakdo akrobat

Sreda, 23. 9. 1987, TV A1, 20.15 - Mike je sijajen akrobat, dokler mu nesreča ne prepreči vse njegove načrte. Niti dobra volja prijatelja, ki mu ponudi službo, mu ne more vlti dosti poguma za življenje, zato se preda alkoholu. Ponoven poskus do uspeha že skorajda uspe, ko nauči mladega prijatelja nekdanjega delodajalca trikratni salto. Navdušenje ljudi mu da nove moči. Za akrobata posije nov žarek upanja, dokler se v življenju ne pojavi mlada artistka.

Naročite in širite Slovenski vestnik!

Spoštovana bralka, spoštovani bralec Slovenskega vestnika! V roki imate novo, sodobno številko novega Slovenskega vestnika. Upamo, da vam bo nova oblika, vsebina, novi, bolj ročni format in še marsikaj drugega ugajalo. Z novo koncepcijo hoče Slovenski vestnik pridobiti še več naročnikov. Če še niste člani velike družine bralcev SV, potem izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov: Slovenski vestnik, Tarviser Straža 16, 9020 Celovec/Klagenfurt. Prvi mesec dobite novi Slovenski vestnik brezplačno!

RADIO MARIBOR - PROGRAM MM 2

Od ponedeljka do sobote:
Ukv 102,8 MHz

0.00-6.00 Nočni program
6.00-6.30 Križem - kražem
6.30-7.00 Glasbena skrinja
7.00-10.00 MM 2 vam želi dobro jutro
10.00-12.00 Memories - glasbeni spomini
12.00-14.00 Aktualno
14.00-16.00 Glasbeni vrtiljak
16.00-19.00 Vabimo na kavo
19.00-19.30 Križem - kražem
19.30-20.00 Lovely music
20.00-22.00 Hit corner
22.00-24.00 Specialitete MM2

Informativne oddaje:
(od ponedeljka do sobote)

6.35 vreme za pomorščake (v slovenščini, angleščini, nemščini ali italijanščini)
8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30 in 13.30 poročila v nem. 12.00 in 16.00 poročila v angl. 14.00 in 18.00 poročila v franc.
22.15 informativna oddaja v nemščini in angleščini
Prometne informacije od 7. do 19. ure vsako uro ob četrt in tričetrt
Informativne oddaje: (ob nedeljah)
9.30, 11.30, 13.30 v nemščini
Prometne informacije od 7. do 19. ure vsako uro ob četrt in tričetrt

Ob nedeljah
Ukv 102,8 MHz

0.00-6.00 Nočni program
6.00-6.30 Križem - kražem - narodnozabavna glasba
6.30-7.00 Glasbena skrinja
7.00-10.00 MM 2 vam želi dobro jutro
10.00-12.00 Memories - glasbeni spomini
12.00-14.00 Glasbeni vrtiljak
14.00-17.00 Popoldne z MM 2
17.00-18.00 Hit Corner - ura za glasbene uspešnice
18.00-18.30 Križem - kražem
18.30-19.30 Country
19.30-20.30 TOP TEN - mednarodna lestva
20.30-22.00 Happy Pop - vedre melodije
22.00-24.00 Glasba na tekočem traku

„Ski vestnik“ in prosim, pošljite naslednji naslov:

8000 dinarjev - za Jugoslovanski račun in položnico.

Datum	Kraj	PRIREDITVE	Prireditelj
Petek 25. 9. Nedelja 27. 9.	gostilna Kovač na Obirskem	PISATELJSKO SREČANJE NA OBIRSKEM Tema: Manjšinski pisatelji in založništvo. Prihod: Petek, 25. 9., 18.00, hotel Obir. Spored: sobota, 26. 9., 9.00: predavata Maja Haderlap in Helga Mračnikar; drugiprispevki: Franc Merkač, Franc Katnik, Janko Messner. 15.00: predavata Marko Kravos (Trst), Peter Tyrann (Železno); drugi prispevki: Eros Bičič, Marija Krawcew-Schneider, Varga Jože, Hans Jörg Waldner. 20.00: Okrogla miza: „Gre založništvo majhnih narodov in narodnih skupnosti rakovo pot? Nedelja, 27. 9., 11.00: literarno branje v Bilčovsu.	SPZ, DSPA, SPD Val. Polanšek, Slov. center P. E. N., Kärntner Schriftstellerverband
Petek 25. 9. 20.00	farna dvorana v Selah	KONCERT pop-skupine „RENDEZVOUS“ ob 85-letnici organizirane kulturne dejavnosti v Selah	
Petek 25. 9. 20.00	pri Tišlerju v Šentjanžu	NARAVOSLOVNA ZGODOVINA ROŽA O nastanku gora, spremembi pokrajinskih oblik, vplivu podnebja. Na razpolago bodo diapozitivi, skice, zemljevidi, posušene rastline... Na obisk se vesljivo: Martina Berchthold Ogris, Karolina Begusch, Andreas Berchthold, Wolfgang Pfefferkorn.	Slovensko prosvetno društvo Šentjanž
Sobota 26. 9.	pri Pušniku v Šentkandolfu	„VESELICA GORJANCEV“ Igrajo „Fantje iz Podjune“, srečolov	SPD Gorjanci v Kotmari vasi
Sobota 26. 9. 9.00	Neue Burg Velikovec	3. MEDNARODNO SREČANJE MUZIKANTOV 9.00 – Tekmovanje z diatonično harmoniko; 19.00 – Skupni nastop	ORF-Koroška, Kulturni referat Velikovec, ARBÖ
Nedelja 27. 9. 14.00	Kulturni dom na Radišah	SREČANJE BIVŠIH PREGNANCEV Spored: Redni občni zbor Zveze slovenskih izseljencev povezan s tradicionalnim družabnim srečanjem, ki ga bodo domači prosvetaši popestrili s kratkim kulturnim sporedom.	Zveza slovenskih izseljencev
Nedelja 27. 9. 14.30	Mestno gledališče Celovec	„GORENJSKI SLAVČEK“ (Anton Foerster) opera in balet. Gostuje: Slovensko narodno gledališče v Mariboru. Stane Jurges (dirigent), Franjo Potočnik (režiser), Vlado Rijavec (scenograf) Marija Kobi (kostumografka), Iko Otrin (koreograf).	Krščanska kulturna zveza v Celovcu
Vstopnice so na voljo v predprodaji pri krajevnih društvih in pri zastopnikih farnih mladlin, v Mohorjevi knjigarni, v knjigarni Naša knjiga in v pisarni KKZ (Viktringer Ring 26) ter eno uro pred predstavo.			
Sobota 3. 10. 19.30	farni dom v Selah	„ANDROKLEV IN LEV“ – igra	Katoliško prosvetno društvo Planina v Selah
Nedelja 4. 10. 14.00	Kulturni dom Danica v Šentprimožu	MLADINSKI KULTURNI FESTIVAL '87 1 + 1 = 3 Srečanje narodnosti: 14.00: Narodne skupnosti se predstavijo. 15.30: Okrogla miza: „1 + 1 = 3. Identiteta mladlin v večkulturnem prostoru.“ 17.00: rok koncert skupine „Bruji“.	Katoliška mladina in KKZ
Sobota 10. 10. in nedelja 11. 10.	Steyr in Mauthausen	IZOBRAŽEVALNA VOŽNJA SOCIALISTIČNE MLADINE , Obisk razstave „Arbeit/Mensch/Maschine“ v Steyru, obisk bivšega kaceta Mauthausen. Prijave do 2. 10. na sekretariatu SJ, 10.-Oktober-Sr. 28, Celovec, tel.: 57987. Cena: 490 šil.	SJ Celovec

TEČAJI SLOVENŠČINE

v poned.	Waaggasse 15, Celovec	slovenščina za začetnike - I. del (vodi Franc Krištof)
v sredo	Waaggasse 15, Celovec	Slovenščina za napredujoče - I. del (vodi Franc Krištof).
v torek	Dom v Tinjah	Slovenščina za začetnike - I. del (vodi ravnatelj Mirko Srienc).
v četrtek	Dom v Tinjah	Slovenščina za napredujoče - I. del (vodi ravnatelj Mirko Srienc).

RAZSTAVE

	Katoliški dom prosvete Tinje	RAZSTAVA TERRE NIGRE keramična umetnost iz antične dobe	Tinje
	Posojilnica Bilčovs	RAZSTAVA DEL SIMONA VERATSCHNIGA	Galerija BI
do 2. 10.	Katoliški dom prosvete v Tinjah	RAZSTAVA DEL JOZEFA STRAZARJA	Tinje
do 28. 9.	Kulturna taberna 10.00-24.00 Pri Joklnu	RAZSTAVA: „PRISOTNOST AFORIČNEGA PROSTORA“	Kulturno društvo pri Joklnu
do 2. 10.	Kulturna taberna 10.00-24.00 Pri Joklnu	RAZSTAVA FOTOGRAFIJ TONIJA REICHMANNNA – „GILKABA“	Kulturno društvo Pri Joklnu
Sobota 26. 9. 19.00	Galerija Rožek	France Slana – akvareli Brane Čop (umetnostni zgodovinar) govori ob otvoritvi; Jerko Novak igra na klasični kitari. Razstava je odprta do 18. 10. 1987 ob petkih, sobotah in nedeljah, od 15.00 do 18.00 ure.	Galerija Rožek

PRIREDITVE V SLOVENIJI

Sobota 10. 10. 11.00	Leninov trg	ODKRITJE SPOMENIKA SLOVENSKEMU PESNIKU IN GENERALU Rudolfu Maistru.
----------------------------	-------------	--

SLOVENSKI
VESTNIK

Izdajatelj in založnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, 9020 Celovec, Tarviser Straße 16. Uredništvo in uprava: 9020 Celovec, Tarviser Straße 16, tel. (0 463) 51 43 00-30/31/32/33/34, telex 42 20 86 sndk a. Glavni urednik: Ivan P. Lukan; urednika: Andrej Kokot, Andrej Mohar. Tisk: Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec – Borovlje. Zastopstvo za Jugoslavijo: ADIT-DZS, Kardeljeva c. 8/II, p.p. 171 61000 Ljubljana. Letna naročnina: 250 avstr. šilingov; za Jugoslavijo 8000 dinarjev. Oglasi: 1/1 stran 12.000 avstr. šilingov, za Jugoslavijo 600.000 dinarjev.

Seminar KPPZ na Jadranu

V času od 30. avgusta do 6. septembra je imel Koroški partizanski pevski zbor ob podpori Kulturne skupnosti Celjske regije in tovarne Konus v Slovenskih Konjicah seminarso vajo v počitniškem domu Konusa v Novem Vinodolskem ob Jadranu. Upravnik doma, Pisanec in zelo prijazno osebje so skrbeli za telesno ugodje. Branko Čepin in Simona Rovšek pa za umetniško-pevsko delovanje. Poleg dopoldanskih in popoldanskih vaj je preostalo še dovolj časa tudi za počitek, za kopanje v bližnjem morju in zlasti za ogled zanimivosti Novega Vinodolskega, prikupnega mesteca, ki bo prihodnje leto praznovalo svoj veliki jubilej: 700-letnico znamenitega „Vinodolskega

zakonika“, enega najpomembnejših dokumentov hrvaškega prava.

Zbor ima velike naloge, ki si jih je zadal že ob svoji ustanovitvi. Gojiti in širiti želi partizansko, delavsko, narodno in uporniško pesem zatiranih in po svobodi hrepenečih širom po svetu. In to neglede na raso in narodno pripadnost ali politično versko prepričanje. Vsakdo lahko sodeluje, ki rad prepeva, ki ljubi človeka in njegovo svobodo ter se hoče boriti za socialno pravičnost.

To so nedvomno velike naloge in zato so take seminarske vaje nujno potrebne. Tudi letos je zbor na svojem seminarju naštudiral nove pesmi in hkrati utrjeval tiste, ki jih

je že imel na svojem sporedu. Bivanje v lepem počitniškem domu ob prekrasnih Jadranskih obalah pa je omogočilo tudi poglobljanje medsebojnih odnosov in tovarštva, saj je potekalo v ozračju splošnega dobrega počutja.

Udeleženci seminarske vaje bodo kot jedro zbora pridobljeno znanje zdaj prenašali tudi na vse ostale pevke in pevce. Tudi z nastopi širom naše Koroške, v krajih, kjer naši ljudje živijo in delajo, bo zbor skušal pridobivati čim več sodelavcev in poslušalcev.

Ob koncu pa še prisrčna zahvala vsem tistim, ki so kakorkoli prispevali k uspešnemu poteku seminarske vaje.

Bernard Zupanc

Zborovanje slavistov v Makedoniji

Mednarodna „družina“ slavistov se redno sestaja in se na raznih seminarjih seznanja z najnovejšimi izsledki na področju slavistike, torej slovanskih jezikov. Kot znano, je naš veliki rojak Franc Miklošič že v 19. stoletju postavil slovansko filologijo in slavistiko na znanstveno osnovo. Od njegovega časa se je ta znanost razvila na razna področja lingvistike, literarne zgodovine, literarne teorije itd. Vendar jo še vedno zdru-

žuje skupna osnova sorodnih si jezikov in skupno kulturno izhodišče, ki sta ga osnovala solunska brata Kiril in Metod.

Eden izmed imenovanih seminarjev, ki potekajo v vseh slovanskih državah, je bil v letošnjem poletju tudi v glavnem mestu Makedonije, v Skopju in v Ohridu. Med udeleženci seminarja je bila tudi naša rojakinja dr. Katja Sturm-Schnabl. Tam se je skupno z drugimi slavisti lahko sezna-

nila s koreninami slovanske pismenosti pri solunskih bratih Kirilu in Metodu.

Makedonski jezik je v krog slovanskih jezikov sicer vstopil šele v novejši dobi, in sicer 2. avgusta 1944, ko je bila v samostanu Prohor Pčinjski ustanovljena SR Makedonija na prvem zasedanju antifašistične osvobodilne fronte Makedonije, vendar kljub temu igra pomembno vlogo v sodobni slavistiki.

Klingendes

ÖSTERREICH

VOLKSMUSIK AUS DER ERFOLGREICHEN FERNSEHSERIE DER ORF-LANDESSTUDIOS

Zveneča Avstrija se imenuje plošča Avstrijske radiotelevizije. Nastala je po istoimenski oddaji deželnih studijev in predstavlja glasbeno kulturo vseh zveznih dežel. Posebej razveseljiv je tudi posnetek slovenske pesmi Nma v čriez izaro, saj tako poleg nemške pesmi na Koroškem predstavlja tudi slovensko narodno pesem.

Posnetek na plošči je prispevek družine Kežar iz Horc pri Šentprimožu. Ker so vsi člani tudi aktivni člani SPD „Danica“ v Šentprimožu, se čudimo, da to ni na plošči nekako zabeleženo, saj bi to bil popolnejši podatek o slovenskem prispevku na plošči.

KULTURNO PISMO IZ SLOVENIJE

Srečanje pisateljev na Štatenbergu

Prejšnjo soboto se je na gradu Štatenberg po enodnevni razpravi končalo vsakoletno, tokrat 24. pisateljsko srečanje. Na njem so bili slovenski avtorji z maloštevilnimi gosti iz zamejstva in nekaterih jugoslovanskih republik, govorili pa so o literaturi kot etnični oziroma etničnem vprašanju. Kot je bilo pričakovati, so v neredkih digresijah zahajali v aktualne probleme sedanje jugoslovanske realnosti, v kateri se vsi narodi čutijo ogrožene.

Ker kratko ni mogoče povzeti razmeroma veliko govornikov, je treba vsaj omeniti misli, za katere se zdi, da so bile najbolj izrazite: to so bile najprej uvodne teze Andreja Brvarja, ki je v njih osvetljeval in naprej razvijal znano Pirjevčevu postavko o „koncu

naroda“, v našem času, Boris Graber se mu je zoperstavil z drugo, ugotavljajoč, da naroda še ne bo konec, saj je rezultat naravnega razvoja, v njem pa ni nobenega zavestnega projekta za tak konec. Tine Hribar pa je, gotovo presegajoč tako enega kot drugega, dejal, da je zdaj naloga slovenskih piscev in mislecev – potem ko so bili že vzpostavili narodno zavest in nacionalno samozavest – preprečevati nastajanje šovinizma in tiste ideologije, na podlagi katere bi mogočniki naroda dobili oblast za samovoljno odločanje.

Vsekakor je treba navesti vsaj še dva govornika: Rudija Šeligo, ki je navzoče spomnil na pritiske na Društvo slovenskih pisateljev (Šeligo je predsednik društva) iz nekaterih jugoslovanskih okolij, v

JOŽE HORVAT

nadaljevanju, pa spomnil na javno razpravo o jugoslovanskih spremembah, razpravo, v kateri bodo pisatelji lahko opozorili na nekatere nespremenljive predloge, ki bi pomenili ponovno uvajanje centralizma. In naposled, Petra Božiča, ki je dejal, da pisatelji preveč govorijo o zadevi, o kateri so stvari že dolgo pojasnjene: mislil je na odnos med literaturo in narodom. Danes v Jugoslaviji pisatelji na slehernem srečanju govorijo o tej temi, vse manj pa o literaturi. Toda vprašanje je, ali je v teh razmerah vsesplošne ogroženosti mogoče o tem molčati. Najbrž ne – čeprav to za samo književnost ni preveč plodno.

Kakšna bo tema naslednjega srečanja na Štatenbergu, še ni znano. Pisci so se razšli brez dogovora.

Knjiga o prvi slovenski realki

Med številnimi predvidenimi publikacijami, s katerimi želijo Idriščani počastiti 500-letnico rudnika in mesta, je monografija o znameniti idrijski realki.

Avtor dela je domačin prof. Janez Kavčič, ki izčrpno predstavlja ustanovitev, razvoj in pomen prve slovenske realke, ki je delovala v Idriji od leta 1901 do leta 1926.

Knjiga, ki bo izšla iz tiska oktobra letos, bo obsegala

nad 200 strani besedila. Tematsko bo razdeljena na več smiselno zaokroženih in med seboj povezanih poglavij, s katerimi želi pisec pregledno in celovito prikazati in ovrednotiti čase, okoliščine in ljudi, ki so rudarski Idriji za četrto stoletja priborili sloves enega najpomembnejših izobraževalnih in kulturnih središč na Slovenskem.

Posebna poglavja bodo obravnavala razgibano dejavnost

dijaških organizacij in društev ter mesto in pomen realke v širšem slovenskem prostoru. Vsebinsko in tudi estetsko podobo knjige bodo dopolnjevale fotografije in dokumenti ter izvirni tekst realkega „disciplinskega reda“ iz leta 1901.

Zanimivo knjigo o prvi slovenski realki je mogoče naročiti do 15. septembra pri mestnem muzeju Idrija.

Silvo Kovač

Tudi mi imamo spomine – zelo bridke spomine

Pred nedavnim sem prebral Informacije Slovenskega znanstvenega inštituta in med temi našel tudi članek „Ein Geheimer plaudert“. Članek je bil objavljen 30. 6. 1987 v „Volkszeitung“.

Osupnil sem, ko sem tam razbral, da gre za tistega Sandersa, ki je pred štiridesetimi leti teroriziral številne koroške Slovence in posebno tiste, ki so se pridružili partizanom ali pa podpirali Osvobodilno fronto. Spomini so spet oživeli in pred očmi imam tistega zoprnega Angleža od FFS in tajne policije v Pliberku, ki k nam ni prišel kot osvoboditelj, ampak kot tiran. Spominjam se nad deset aretacij, nad dvajset hišnih preiskav in bolečih šikan s strani teh FFS-ovskih biričev. Pa ne samo jaz, ampak tudi mnogo drugih naših rojakov je bilo za-

prtih prav zaradi njega. Vladoval je teror kot v času fašizma in ni bilo večjih prireditvev, ki jih FFS ne bi motila in da pri tem ne bi imel vmes svojih prstov zloglasni Sanders.

FFS-ovec Sanders je stanoval in uradoval na sodišču v Pliberku in se obnašal kot vsemogočni vladar. Nismo mogli verjeti, da se je kot nekdanji zaveznik partizanske vojske spoprijateljil z bivšimi nacisti in živel z njimi v dobrih odnosih. Posebno oporo so mu dajali pliberški purgarji, ki so hujskali proti nam in posebno še proti tistim, ki smo se uprli rjavi diktaturi in ki smo po vojni začeli novo življenje ter se naprej borili za naš narodni obstoj.

Spominjam se, kako me je Sanders poniževal in sramotil s tem, da sem se moral vsak drugi dan javiti pri njem in pri žandarjih. S tem me je hotel politično uničiti. V spominu imam tudi, kako sem moral kot partizanski invalid nositi zanje premog po strmih stopnicah, da so se greli kot gadje, mi pa smo bili zaprti v mrzlih luknjah.

Poleg bivših nacistov, se je Sanders povezal tudi z ustaši in takozvanimi Kočevarji. (Baje so mu za to dali tudi

odlikovanje). Beguncem je dajal tudi zaposlitev in se posluževal domačih agentov za ustrahovanje napredno mislečih ljudi. Še dobro se spominjamo, da je s pomočjo FFS nastala tudi zloglasna „Wurfkomanda“, skupine nasilnežev in pretepačev, ki so organizirano napadali naše ljudi in motili naše prireditve. Zato so on in njegovi prijatelji bili krivi, da je tako močno oživel neonacizem in gonja proti Slovincem že v prvih povojnih letih. Sanders in podobni so krivi, da danes gledajo na nas kot državo, ki še ni premagala rjave preteklosti. Dobro je, da niso vsi Američani Sandersi, sicer bi naš predsednik že davno jahal rjave konje po Ameriki.

Kot tajni agent, policist, je prišel na Koroško k ljudstvu, katero je že stoletja zatirano. Pomagal je zatirati, zato med koroškimi Slovenci ni imel prijateljev, razen tistih, ki so služili Hitlerju. Zato ima prijatelje tudi v krogih emigracije in starih ter novih zatiralcev Slovencev.

Še bi lahko naštevali „zasluge“ Sandersa in njemu enakih mož, ki so se postavili med naše nasprotnike. Zato vojaki angleške zasedbene sile med nami niso bili priljubljeni, ampak obratno, zapustili so slab vtis. Sanders Harry je eden izmed tistih, ki so z nami ravnali nečloveško. Lipej Kolenik

9. do 11. oktobra: Vestnikov hit '87 v Poreč/Istra!

Kot lani, tudi letos Slovenski vestnik in turistična agencija Cartrans vabita na 3-dnevno potovanje z busi in ladjo na lepo istrsko obalo. Peljali se bomo v Poreč, zgodovinsko znamenito mesto, ki je bilo naseljeno že pred 6000 leti. Tam bomo stanovali v zelo lepem in skoraj še novem hotelu „Materada“, ki je s svojo lego malo izven mesta najbolj primeren za takšna skupinska potovanja.

Spored:

petek: med 7.–8.30 odhod s Koroške (točne čase in kraje bomo sporočili 10 dni pred odhodom). Med 12. in 13. uro prihod avtobusov v Poreč, kjer bo svečan sprejem z aperitivom in glasbo. Nato bomo razporedili sobe in se malo okrepčali. Ob 13.30 kosilo; nato vse popoldne prosto za ogled Poreča. Ob 19. uri večerja, nato zabava s plesom.

sobota: bife-zajtrk; ob 9. uri odhod z ladjo proti Piranu, med vožnjo pa dosti zabave in petja na ladji. Ob okoli 12. ure prihod v Piran, kjer bomo najprej poskušali kozarec domače kapljice. Do odhoda ladje ob 15. si bomo ogledali Piran in okolico. Po povratku v Poreč nas v hotelu čaka Gala-večerja. Ob 20. uri začetek folklornega sporeda, nato pa spet zabava s plesom pozno v noč.

nedelja: bife-zajtrk; ob 10. uri nedeljska matineja, nastopajo razne skupine. Ob 12. uri kosilo, nato odhod domov.

Cena po osebi 1.280 šil.

doplačilo za enoposteljno sobo 250 šil. otroci do 6 let ne plačajo, če spijo s svojimi starši v isti sobi.

Podrobnejše informacije: Slovenski vestnik

Tarviserstr. 16, Celovec tel.: 0463/51 43 00 - 40

Prijave: Cartrans

Paulitschg. 7, Celovec Tel.: 0463/51 26 80 in vsa Slovenska prosvetna društva Spremembe programa možne!

CARTRANS

Reisebüro Gesellschaft m.b.H. turistična agencija

Paulitschgasse 7
A-9020 Klagenfurt/Celovec
telefon: 0 42 22 51 26 60
51 28 25
56 6 49
telex: 042-2787 istil
telefax: 232-3422390 cartran
Bankverbindung / bančna zveza
Zveza slovenskih združenj
Celovec / Klagenfurt
IBLZ 39100 Kto 3346

Popravek

V poročilu o nenadni smrti Kušejeve mame Terezije iz Libuč se nam je vtihotapila napaka. Rajna mati se je pisala Čik, le pri hiši se pravi pri Kušeju. Prav to hišno ime pa se je tako vsidrilo, da smo rajnko poznali le kot Kušejevo mamo.

DEVIZE / VALUTE

Devizni tečaji 21. 9. 1987

	Nakup	Prodaja
din	1.45	1.65
us \$	12.692	12.792
can \$	9.64	9.74
angl. £	20.91	21.17
irl	18.79	19.05
sfr	848.30	850.70
bfr	33.84	34.04
ff	210.11	211.99
hfl	624.16	627.04
dm	702.38	705.22
lit	0.967	0.985
dkr	182.20	183.60
nkr	191.32	192.78
skr	199.39	201.41
fmk	289.70	292.10
esc	8.77	9.13
ptas	10.46	10.62
yen	8.888	8.918

Valutni tečaji 21. 9. 1987

din	1.10	1.50
us \$	12.40	13.00
can \$	9.35	9.95
angl. £	20.40	21.60
irl	18.20	19.40
sfr	838.00	858.00
bfr	33.00	34.20
ff	205.50	215.50
hfl	616.50	632.50
dm	694.65	710.95
lit	0.945	1.005
dkr	178.00	185.00
nkr	187.00	195.00
skr	195.50	203.50
fmk	283.50	295.50
esc	8.40	9.80
ptas	10.10	10.90
yen	8.70	9.00

Bralci Slovenskega vestnika, pozor!

Eden najboljših univerzitaranih mojstrov za ekspresno izdelavo ključev, popravilo čevljev in brušenje nožev in škarij **BOGDAN SLADIČ** je bil eden prvih mojstrov te stroke v Ljubljani. Po 25 letih privatnega dela v Ljubljani je sedaj tudi pri nas v Celovcu. Bil bi vesel, če bi ga vsi koroški Slovenci iz Celovca in okolice obiskali in se poslužili njegovih uslug. Obiščite ga v Osterwitzgasse 12 (poleg Singerja) v Celovcu. Delovni čas: Od 8.-12. in od 14.-18. ure. +

4, 17, 22, 26, 37, 39 (36) brez jamstva!

1x1 121 112 111 brez jamstva!

Kmetje so začeli s pobiranjem krompirja

Kmetijsko delo na polju se nagiba proti koncu. Po žetvi žita je v teh dneh na vrsti pobiranje krompirja. Kot kaže, bo letos izredno dobra letina, tako da bodo kmetje lahko zadovoljni. Pri pobiranju krompirja pa je na južnem Koroškem že stara navada, da tudi pomagajo otroci, saj ob začetku šolskega leta še niso preveč obremenjeni z učenjem. Za otroke iz mesta pa pomeni pobiranje krompirja še danes enkratno doživetje na kmetiji oz. v naravi.

Važni nasveti vsem šolarjem

Akcija kritičnih šolarjev / Aktion kritischer Schüler je tudi za letošnji začetek šolskega leta izdala poseben koledar, ki naj bi informiral šolarje o šolskih zakonih. Nadalje navaja, kakšne možnosti sooblikovanja v šoli imajo učenci ter nasvete za morebitne spremembe. Poleg servisnega dela pa koledar vsebuje tudi šolski in družbenopolitični program Akcije kritičnih šolarjev. Koledar je važen priročnik za vsakega šolarja, ki želi biti informiran o svojih pravicah. Je brezplačen in ga lahko naročite na naslov: AKS, 10.-Oktober-Straße 28, 9020.

Iščemo vajenko(ca) za knjigarno

Pogoji: končana obvezna šola ali matura (za maturanta traja vajeniška doba samo eno leto) ter znanje obeh deželnih jezikov. Prijavite se lahko pismeno ali osebno v knjigarno „Naša knjiga“, pri dr. Helgi Mračnikar, Celovec Pavličeva 5-7, tel. 042222 55 4 64.

Rešitev križanke iz prejšnje številke

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	O	B	V	E	S	T	I	L	O
2	H	R	A	N	I	L	N	I	K
3	R	A	Z	K	R	I	T	J	E
4	O	D	E	R	V	O	A	L	
5	M	A	L	A	K	N			
6	E	V	I	T	A	A	R	E	
7	L	I	N	N	E	C	E	S	
8	O	Č	O	D	T	I	S	K	
9	S	K	I	S	A	N	J	E	
10	T	A	S	T	T	A	N		

Križanka brez črnih polj

V križanki ni črnih polj, ki običajno ločijo besede med seboj. Nadomestili smo jih z debelejšimi črticami.

VODORAVNO: 1. del strehe, ki sega čez zunanjo steno hiše, 6. kos garderobe, običajno iz usnja ali tkanine, 9. zdraviliško mesto v Švici, 10. stranski del medenice, 11. skupek žabjih jajčec, 12. vrsta lovskega psa, 13. mesto v severozahodni Italiji, pomembno prometno križišče, 14. italijanski renesančni rezbar, kipar in graver (Leone), 15. poudarek; srčni udar, 16. bojni strup, ki napada kožo in dihala, 18. užitek, slast, 21. živalski vrt, 23. vrsta polža, 24. priimek dveh ameriških predsednikov, 26. aktivni vulkan na japonskem otoku Honšuju, 27. nekdanji zlatnik, 28. svod nad nami, 29. delni zlom, 30. spodnji del posode, 31. preja, zvita v več enako dolgih navojev.

NAVPIČNO: 1. sodelovanje strank s sodiščem, razpisano v postopku za določen čas in kraj, 2. zapor, ječa, 3. pritrgovanje pri hrani, 4. del glave, 5. črka s strešico in prva črka abecede, 6. občutek velike moralne vrednosti, 7. staro nomadsko pleme s Kavkaza, 8. zagrnenost, 10. pasta, mazilo, 11. največji izmed Shetlandskih otokov, ki ležijo severovzhodno od Škotske, 12. surovina v proizvodnji piva, 16. mesto v Nevadi (ZDA); tudi naslov znanega filma, 17. oblika ženskega imena Darinka, 19. norveški slovničar in pesnik, ki je oblikoval norveški knjižni jezik (Ivar), 20. madžarski šahovski velemojster (Laszlo), 21. splošno in neosebno formuliran pravni predpis, 22. stanje drogirane, 24. šesti mesec židovskega koledarja, 25. domača oblika imena Dušan, 29. začetnici izumitelja Tesle.

sestavil Jože Petelin

	1	2	3	4	5	6	7	8
	9					10		
11					12			
13					14			
15			16	17				
18	19	20				21	22	
23					24	25		
26					27			
28				29				
30			31					

HOROSKOP TEDNA

- LEV (23. 7. – 23. 8.)**
Raje se rešite vezi, ki vam prinaša vse preveč sitnosti in skrbi. Naparavite vsakdanjost bolj zanimivo ob dragi osebi, ki vas ljubi. Malo več tolerance in kmalu boste dočakali.
- DEVICA (24. 8. – 23. 9.)**
Kljub različnim težavam vas čaka zanimiv in uspešen teden. Pazite, da ne boste v ljubezenskih zadevah preveč predrzni! Ne razburjajte svoje okolice.
- TEHTNICA (24. 9. – 23. 10.)**
Še naprej sledite vašim planom, ste na pravi poti. Ob neki priložnosti v službi boste dokazali, da znate več, kot pričakujejo od vas. Doživeli boste zelo prijetno presenečenje. Finančno dobro kaže.
- ŠKORPIJON (24. 10. – 22. 11.)**
Čaka vas veliko presenečenj. V finančnih zadevah ravnajte z večjo pozornostjo! Predlog vašega znanca vas bo osupnil, vendar ni tako bleščeč, kakor je videti.
- STRELEC (23. 11. – 21. 12.)**
Problemov iz vašega privatnega življenja ni potrebno več obešati na veliki zvoni! Novo poznanstvo ni tako neoporečno, kot se vam to trenutno zdi.
- KOZOROG (22. 12. – 20. 1.)**
Nepričakovan dogodek bo prekrizal vaše plane. Hitro ukrenite, kar nameravate, le tako si boste lahko prihranili veliko jeze in skrbi. Sreča v ljubezni vas bo ohrabrila in navdala z novimi močmi!
- VODNAR (21. 1. – 18. 2.)**
Ne trosite po nepotrebnem svoje energije, temveč jo usmerite v uresničenje vaših sanj! Od vaših znancev boste prejeli zanimive novice. Ne bodite še naprej tako trmoglav, marveč se zaupajte ljubljeni osebi!
- RIBI (19. 2. – 20. 3.)**
Ta teden se boste veselili, saj vam bodo prijatelji polepšali vaš vsakdan. Ne razmetavajte preveč besed in denarja, ker se vam bo to slabo obrestovalo! Zanimivemu znanцу ne popustite! Vaša srečna številka je 24.
- OVEN (21. 3. – 20. 4.)**
Problem, ki vas je težil proti koncu leta, bo v naslednjih dneh spet prisoten. Oddahnili si boste, ker boste našli primerno rešitev. Ob nekem srečanju boste preživeli čudovite urice, kar vas bo zelo ohrabrilo.
- BIK (21. 4. – 21. 5.)**
Čaka vas mnogo obveznosti, ki jih boste z vašo vitalnostjo z lahkoto premagali. Pazite, da vas vaši sodelavci ne bodo zaradi vaše strokovnosti preveč odklanjali!
- DVOJČKA (22. 5. – 21. 6.)**
Ne trosite svojih moči na vse strani! V naslednjih dneh se omejite le na najbolj važne zadeve in jih speljite do konca! Ne zanesite se preveč na pomoč znancev!
- RAK (22. 6. – 22. 7.)**
Če boste še naprej brskali po napakah drugih ljudi, se boste znašli v zelo neprijetnem položaju. Krajši izlet v prijateljski družbi vam bo prinesel prijetno spremembo. Proti koncu tedna vam bo v ljubezni nakazana nova smer.

Novo vodstvo ljubljanske univerze

V torek, 8. septembra je bila v zbornični dvorani Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani slavnostna seja Univerzitetnega sveta ob predaji rektorskih dolžnosti. Seje, ki jo je vodil predsednik Univerzitetnega sveta Ciril Zlobec, so se udeležili številni znanstveni, pedagoški in politični delavci. Po poročilu prejšnjega rektorja prof. dr. Ivana Kristana in bivših prorektorjev je prof. dr. Pavle Leskovar simbolično prevzel rektorske insignije in s tem postal novi vodja ljubljanske univerze. S prevzemom rektorske verige se je novo vodstvo zaobljubilo, da bo krepilo ugled najvišje strokovne, kulturne in pedagoške ustanove ter s tem utrjevalo samobitnost slovenskega naroda.

20. mednarodni sejem v Celju

Na Golovcu v Celju so odprli 20. jubilejni mednarodni obrtni sejem, ki je trajal do 20. septembra. V okoli 600 paviljonih razstavlja nad 3.000 obrtnikov iz vse Jugoslavije, 43 razstavljalcev pa je iz Avstrije, Italije, ZRN in Madžarske. Tako po številu razstavljalcev kot tudi po površini je letošnji sejem največji doslej. Sejem je odprl Milan Pavič, predsednik Gospodarske zbornice Jugoslavije. Na sejmu so se zvrstile številne prireditve, posvetovanja in srečanja.

Srečanje učiteljev

Strokovno združenje pedagoških delavcev je pred kratkim v prostorih mladinskega doma v Celovcu obravnavalo aktualna šolska vprašanja. Pod vodstvom predsednika Franca Kukovice so učitelji intenzivno razpravljali o delu strokovne komisije za dvojezično šolo na Dunaju, o šolskih poskusih na dvojezičnih šolah in o drugih temah.

KAROLINA KOLMANIČ Izzvenela je pesem

„Pustite, sedite, si bom že sama postregla.“

„Ah, vi greste v službo, jaz pa bom šla nazaj počivat. Emil spi kot ubit. Ob enajstih ga moram vreči iz postelje. Opolodne mora na pot. In ta Basel menda ni za tretjim ovinkom“, je Veri in sebi zatrjevala gospodinja in s tem pregnala utrujenost. Ko je tako govorila o Emilu, so ji celo utrujene oči v jamicah zažarele.

Vera si je nalivala dišečo kavo in si skušala sama enkrat priklicati Emila v spomin. Ni ga bilo več, vse je bilo nejasno, zabrisano, nepomembno. Preblisk podobe v rani noči je zničilo hladno in tesno jutro.

Hlad je vel iz zbornice, čeprav so radiatorji bili vroči. Nekaj dni predaha se je odražalo tudi v šoli.

Marinka, ki jih nikoli ni

zmanjkalo snovi, se je nagnila k Veri in zagostolela:

„No, si ga videla, gospodiča? Saj je gentelman, ali kakšen se ti zdi? In lepo dekle ima, lreno iz mesta.“

„V rdečkasti sobi, v nežnosivi kopreni dima, ob ustrezni glasbi in z malce sentimentalnim nadihom se mi je zdel Emil ena sama dovršena lepota, ki je spregovorila en sam zmaličeni stavek.“

„Mhm, in zdaj?“

„Nič več. Misli so ustaljene in osredotočene drugam, se pravi, to jutro je prač preveč prozaično, da bi lahko izzvalo kakšna nežna čustva.“

„Sta že spet pri ljubezni“, se je dobrohotno nasmehnila lrena in iskala dnevnik med razsutimi na mizi.

Marinka ji ni ostala dolžna: „Kot boste ve takoj pri

kuharskih receptih in pletivu. Vsaka stvar ob svojem času.“

Nenadoma je Vera poklical ravnatelj. Stal je med vrati, uprt vanjo z resnim pogledom in čakal.

„Telefon od doma, mislim.“

Veri je čudno poplesavalo pred očmi, ko je med stoli prihitela do pisarne.

„Halo, Vera tu, prosim!“

V žici je nekajkrat zaškrtało, potem se je slišal moški glas:

„Andrej tu. Veš, Dušan se je ponesrečil.“

Verini prsti so se zarili v dlani, nato je z levico pograbila papir na mizi in ga začela mečkati. Vprašanje se je nekje globoko zataknilo in preden ga je končno oblikovala, se je morala odkašljati:

„Pa je...?“

„Ne, ni, ni mrtev. Je pa pre-

cej kritično. V Mariboru v bolnici je.“

„Sinoči, ko se je peljal od mene?“

„Da, pravzaprav ne, pač pa danes zjutraj, nekako ob petih.“

„Ob petih, ob petih? Od tu se je odpeljal malo čez desetito... Ne, jaz, jaz ne razumem.“

„Tu ni kaj razumeti, se je pač zgodilo.“

Dušan, ki je bil sinoči nekje do treh v mislih čisto in samo njen, potem pa odrinjen v podzavest, potrjen celo nepriemerljivim primerjavam, leži zdaj nezavesten v bolnici.

Celo se je zmrčilo, dlani oznojile, ko se je počasi prebijala med kolegi, ki so že držali dnevnik in vendar čakali, kaj bo rekla. Dve prijateljici sta vedeli za Dušana, za druge člane kolektiva ga do te minute ni bilo. In čemu bi se moral prav zdaj za vse roditi? Da bi vendarle potešila radovedne poglede, je skušala mirno povedati:

„Znanec, ki me je sinoči pri-

peljal, se je ponesrečil. Upam, da ni najhujše.“

Kolegi so se sočutno zazrli vanjo in počasi stopali na hodnik. Nekako sebi in njim je pojasnila:

„Bom v odmoru poklicala.“

Vstopila je v prijazen osmi razred, kjer se ji je vedno dozdevalo, da so si blizu. Radi so poslušali plošče; tudi klasiko. Poznala je njihove želje in okus, zato se je trudila živjenjepise glasbenikov prikazati slikovito. Seveda so učenci, zlasti za kak dan pred ali po praznikih, prinesli tudi kakšno svojo priljubljeno ploščo. Vseh učencev kljub vsemu prizadevanju ni mogla navdušiti. Dosegla je toliko, da se ji vsaj ob operni ariji niso več zaničljivo nasmihtali, rekoč:

„Izključite, ker mi bo bobnič počil.“

To se ji je zdelo veliko. Razumela pa je, da vsi nikoli ne bodo ljubili glasbe, kakor je ona prezirala in trepetala pred matematiko.

(dalje prihodnjič)

**Draga rojakinja!
Dragi rojak!**

GOSPODARSKA USPEŠNOST IN OHRANITEV SAMOSTOJNOSTI NAŠEGA ZADRUŽNIŠTVA JE DANES V INTERESU NAS VSEH.

ZATO POSTANI TUDI TI ČLAN IN SOLASTNIK NAŠE KRAJEVNE BLAGOVNE ZADRUGE IN POSOJILNICE.

UDELEŽI SE OBČNIH ZBOROV IN TAM S SVOJIM GLASOM SOOBLIKUJ POSLOVANJE ZADRUG IN POSPEŠEVANJA GOSPODARSTVA ČLANOV.

PRIDOBI SI DELEŽE NAŠIH POSOJILNIC IN BLAGOVNIH ZADRUG-MARKETOV. O TEM VAS RADI INFORMIRAJO POSLOVODJE IN ODBORNIKI ZADRUG.

**VAŠE BLAGOVNE ZADRUGE (že od 1899)
VAŠE POSOJILNICE (že od 1872)
NAŠA SKUPNA LAST!**

**ZVEZA SLOVENSKIH ZADRUG
POSOJILNICA-BANK
ZADRUGA-market**

Šahisti: Borba za točke se je začela!

Mladinski igralec Herbert Rulitz (1714) je na prvi deski remiziral z Raimundom Tepanom (2018)!

Preteklo soboto se je začela šahovska prvenstvena sezona 1987/88. Kapelčani so v 1. razredu proti moštvu dravskih elektrarn le tesno zgubili: ÖDK Celovec - SSK „Obir“ 4,5:3,5 (Ramaš 1, E. Polanšek 1, Stožier 0, Wolte st. 0, Hanscho 1, Chr. Wolte 0, Wolte ml. remi, Topar 0).

V nedeljo pa je v 2. razredu druga ekipa SŠZ II. Posojilnica Celovec naletela na BSG Raiffeisen. Slovenski šahisti, ki niti niso igrali v najmočnejši postavi, so proti favoritu tega razreda iztržili neodločen izid. SŠZ - BSG 4:4 (H. Rulitz - Teppan, Amrusch - Pirker, F. Kolter - A. Kaspret vsi remi, R. Reichmann - Putz 1:0, I. Lukan - Gattereder remi, A. Einspieler - Warmuth 0:1, G. Ogris-Martič - Schippel 0:1, Hoti Xhelal - Kopper 1:0).

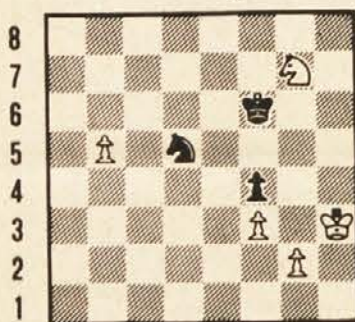

Celo branilec Franc Sadjak (levo) je pomagal napadalcu Pihornerju v tekmi proti moštvom iz Trga. SAK-ovci so tekmo po odlični igri prepričljivo dobili s 3:0. Vse tri gole je dal Arthur Hanser, katerim je prvič uspel hatrik.

ŠAHOVSKA

RUBRIKA

Sahovska naloga št. 29

a b c d e f g h

Tudi v navidez enostavnih končnicah je pot do zmage včasih zapletena. Zgovoren primer je pozicija iz partije, ki je na diagramu. Beli je v materialni prednosti (dva kmeta), vendar pa sta zato dobro nadomestilo aktivni črni skakač in kralj.

Ali beli še lahko računa na zmago ali se bo moral zadovoljiti z remijem je tokrat naloga reševalcev.

Rešitev naloge št. 28

Da bi odstranil pomembno obrambno figuro - črnega lovca na polju f8, je Torre odigral 38. Tn! in sledilo je 38... Kg8. (Na 38... Dh5: beli zmaga s potezo 39. Tf8:+) 39. Lf7+ Kh8 40. Th1 Dg5 41. Th5!

Bela trdnjava sedaj ogroža črno damo, ki se z umikom odpoveduje obrambi svojega kralja. Sedaj sledi na 41... Del efekten zaključek partije: 42. Th7:++ Kh7: 43. De4+ Kh8 44. Dh4+ Dh6 45. Dh6: mat.

DOBRLA VAS - ŠMIHEL 5:0. Po visoki zmagi v predzadnjem kolu zdaj hud poraz za Šmihelčane. V tekmi spodnje lige vzhod je ekipa Dobrle vasi kar petkrat zatresla mrežo Šmihelčanov, med uspešnimi strelci je bil tudi Justin Polanšek, ki je dal prvi gol. V spodnji ligi zahod pa so Bilčovščani po povprečni tekmi na domačem igrišču zgubili proti zadnjevršenemu Radentheinu z 1:2.

SAK „povozil“ moštvo iz Trga: Arthur Hanser bil junak tekme

SAK - TRG 3:0 (1:0). Spet v najmočnejši postavi so slovenski atleti zaigrali bolj sproščeno in končno spet zmagali. Moštvo iz Trga je v zadnjih letih vedno igralo za naslov v ligi, tako da je

nedeljska zmaga tem bolj razveseljiva.

Začetka je kazalo, da bo ta tekma težka naloga za slovensko enajsterico. Toda ko je Hanser v 25. minuti z glavo premagal nasprotnikovega

vratarja, je SAK-u šla igra vse bolj od „nog“. Za podajo - žoga je priletela kakor raketa točno na Hanserjevo glavo - je poskrbel novoporočeni Velik.

Tržani so sicer še prišli do nekaterih možnosti, a Dalanovič je izvrstno branil. Nogometaši iz Trga so naredili to napako, da so hoteli igrati odprto tekmo. „Odprta“ pa je bila le njihova obramba, sakovci so bili na vseh pozicijah močnejši. 400 gledalcev je videlo še dva gola Hanserja in zaslužno zmago SAK. Postava: Dalanovič, F. Sadjak, Čertov, A. Sadjak, Stern, Kreutz (84. Smrečnik), Gallo, Velik, Wölbl (60. Schatz), Pihorner, Hanser.

PLIBERK - WAC 1:1 (0:1). Čeprav so nogometaši iz Wolfsberga po prvem polčasu še vodili, so z remijem lahko zadovoljni. Pliberčani so zapravili dosti možnosti za zmago, edini gol je dosegel M. Hober v 71. minuti.

Kapeten Slovenskega atletskega kluba Marjan Velik se je poročil! Znani nogometaš in urednik slovenskega oddelka koroškega radia je v soboto v cerkvi v Hochfeistritzu blizu Ebersteina svoji nevesti Birgit Kuester zaobljubil večno zvestobo. Spoznala sta se poročenca leta 1984 v Celovcu. Birgit Velik je po poklicu učiteljica. V okviru svatbe v Air-restavraciji v Celovcu je nogometaš SAK-a Aleksander Čertov mlademu paru v imenu kluba podaril letalski tiket. Tudi uredništvo Slovenskega vestnika iskreno čestita! slika: Jellitsch W.

1. razred D

1. Žrelec	7 4 2 1	14:7	10
2. DSG Sele	7 4 2 1	15:13	10
3. Sinča vas	7 4 1 2	15:5	9
4. Velikovec	7 4 1 2	9:7	9
5. St. Stefan	7 3 2 2	9:5	8
6. Železna Kapla	7 4 0 3	11:10	8
7. Podkarnos	7 2 4 1	5:4	8
8. Žitara vas	7 3 2 2	5:6	8
9. St. Paul	7 4 0 3	12:14	8
10. Galicija	7 2 2 3	7:7	6
11. Metlova	7 2 2 3	8:9	6
12. Grebinj	7 2 1 4	6:10	5
13. Reichenfels	7 1 1 5	10:15	3
14. Globasnica	7 0 0 7	4:18	0

Koroška liga

1. SVR Lienz	7 4 1 2	18:10	9
2. TSU Matri	7 3 3 1	12:7	9
3. Breže	7 4 1 2	10:5	9
4. ATSV Wolfsb.	7 4 1 2	11:10	9
5. Trg	7 3 2 2	20:14	8
6. Šmohor	7 3 2 2	15:11	8
7. SK Magdalen	7 3 2 2	10:7	8
8. WAC	7 3 2 2	9:10	8
9. SAK-Celovec	7 3 1 3	11:6	7
10. SV Šentvid	7 3 1 3	6:17	7
11. Pliberk	7 1 4 2	16:16	6
12. Beljaški SV	7 2 1 4	10:16	5
13. Irschen	7 1 1 5	6:16	3
14. FC Mölltal	7 0 2 5	3:12	2

Spodnja liga-vzhod

1. Wietersdorf	7 5 2 0	12:3	12
2. Dobrla vas	7 4 3 0	12:2	11
3. WSG Mostič	7 4 2 1	13:8	10
4. SK Sentandraž	7 2 4 1	10:9	8
5. ASK Celovec	7 3 2 2	7:10	8
6. Ruda	7 2 3 2	7:6	7
7. Treibach	7 3 0 4	12:12	6
8. Klopinj	7 1 4 2	6:7	6
9. ASV Celovec	7 2 2 3	10:12	6
10. Šmihel	7 2 2 3	9:13	6
11. Frantashach	7 1 3 3	5:7	5
12. SCA Šentvid	7 2 1 4	9:12	5
13. St. Leonhard	7 1 3 3	9:13	5
14. KAC Celovec	7 0 3 4	4:11	3

Spodnja liga-zahod

1. Sentjakob/Rož	7 5 2 0	13:5	12
2. Lendorf	7 5 0 2	18:11	10
3. Borovlje	7 4 1 2	12:5	9
4. ASV Lienz	7 3 2 2	15:15	8
5. Baško jezero	7 3 2 2	9:9	8
6. Dellach/Dr.	7 2 3 2	8:7	7
7. Bilčovs	7 2 3 2	8:9	7
8. Weißenstein	7 2 2 3	10:6	6
9. Brnca	7 2 2 3	8:9	6
10. Obermillstatt	7 2 2 3	9:12	6
11. SV Treffen	7 1 3 3	1:5	5
12. Rožek	7 2 1 4	5:11	5
13. SV Tristach	7 2 1 4	8:17	5
14. Radenthein	7 2 0 5	12:15	4

TERMINI

NOGOMET

Sobota, 26. 9.: Šentvid - Dobrla vas (16.30), Grebinj - Velikovec (16.00), Sinča vas - Galicija (16.30).

Nedelja, 27. 9.: Slovenski atletske klub - ATSV Wolfsberg (ASV-igrisče, 15.30), SAK rezerva - ATSV Wolfsberg rezerva (ASV-igrisče, 13.45), SAK jun. - ASK Metlova jun. (Kosatovo igrišče, 10.00).

ŠAH

Sobota, 26. 9.: Spodnja liga vzhod! Post SV-Kärnten 2 - SŠZ/Cartrons 1 (Celovec, hotel Aragia, 15.00)

NAMIZNI TENIS

Ponedeljek, 28. 9.: 2. razred: NTK Celovec 1 - KGV Celovec (Mladinski dom, 19.00)